

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr 67/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **zarządzanie**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu

Data przeprowadzenia wizytacji: **7-8 kwietnia 2022 r.**

Warszawa, 2022

Spis treści

---

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	25
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	30
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	35
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	38
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	40
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	43
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	44
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	47
6. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca dr hab. Katarzyna Szczepańska-Woszczyzna, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Jerzy Węclawski, ekspert PKA
2. dr hab. Bogusław Plawgo, ekspert PKA
3. Piotr Strychaniecki, ekspert ds. pracodawców
4. Michał Gerus, ekspert ds. studenckich
5. Magdalena Pawłowska, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku zarządzanie w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2021/2022. PKA po raz czwarty oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku. Poprzednia ocena programowa odbyła się w terminie 18-19 września 2015 r. i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej (uchwała nr 906/2015 z dnia 10 grudnia 2015 r.). Wizytacja została przeprowadzona w trybie zdalnym za pomocą platformy MS Teams.

Ocena programowa została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni, odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z władzami Uczelni, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym harmonogramem. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za praktyki, a także z przedstawicielami Samorządu Studenckiego oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitacje zajęć oraz dokonano oceny bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano uwagi i spostrzeżenia, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	- nauki o zarządzaniu i jakości – 70% - ekonomia i finanse – 30 %	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	960 godzin 36 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- marketing, sprzedaż i PR - international business - zarządzanie przedsiębiorstwem - e-business i media społecznościowe	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	260	529
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	1682	1200
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	97	81,7
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	105,4	104,9
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	69	69

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁴ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

⁴ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kierunek zarządzanie prowadzony jest Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym w formie stacjonarnej i niestacjonarnej (Uchwała nr 104/2021 Senatu Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie ustalenia programów studiów pierwszego stopnia dla naboru letniego 2021/2022, Wydział Finansów i Zarządzania Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu). Obowiązujące efekty uczenia się na kierunku zarządzanie zostały ujęte w tej samej uchwale.

Koncepcja i cele kształcenie na kierunku zarządzanie są zgodne z deklarowaną przez Władze Uczelni strategią (ze względu na sytuację pandemiczną Uczelnia opracowała Plan Strategiczny na rok 2021; obecnie obowiązuje strategia rozwoju na lata 2022-2025 r.). Strategia zakłada strategię zintegrowanego rozwoju organizacji, rozwój na poziomie zarówno regionalnym jak i ogólnokrajowym, upracticznienie procesu kształcenia w powiązaniu z praktyka gospodarczą i rynkiem pracy oraz przygotowanie absolwentów do funkcjonowania w gospodarce 4.0; osiągnięcie uprawnień akademickich. Strategia zakłada rozwój kompetencji przyszłości poprzez wysokiej jakości doświadczenia edukacyjne, inwestycje infrastrukturalne oparte o nowoczesne technologie, rozwój technologiczny dydaktyki i obsługi studenta. Uczelnia przekazuje praktyczną wiedzę oraz kształci umiejętności elastycznego dostosowywania się do zmiennych warunków otoczenia gospodarczego. Kierunek zarządzanie w swoich założeniach wpisuje się w te cele, gdyż kształci specjalistów wyposażonych w wiedzę, umiejętności i kompetencje o profilu praktycznym w zakresie takich obszarów wiedzy jak zarządzanie, ekonomia, informatyka oraz technika oraz kompetencje dotyczące wsparcia procesów podejmowania decyzji oraz przeprowadzania odpowiednich analiz, dostarczania informacji i formułowania wniosków. Takie podejście tworzy absolwentom możliwość zatrudnienia na stanowiskach kierowniczych i wykonawczych w jednostkach administracji publicznej, w przedsiębiorstwach produkcyjnych, handlowych, usługowych, szkoleniowych i doradczych, jak również samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej. Taki profil kształcenia, jak potwierdzają opinie interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców, jest w regionie pożądany i zgodny z potrzebami regionalnego rynku pracy.

Kierunek zarządzanie, w tym realizowany profil studiów, odpowiada oczekiwaniom regionalnego środowiska przedsiębiorców i menedżerów oraz władz lokalnych i regionalnych. Koncepcja kształcenia na kierunku zarządzanie jest zorientowana na kandydatów zainteresowanych związaniem swojej ścieżki zawodowej z aktywnością zawodową w obszarach marketingu i budowania wizerunku firmy, branży e-commerce, zarządzania zasobami ludzkimi, logistyki i in. Absolwent kierunku zarządzanie posiada wiedzę niezbędną w praktyce zawodowej, umiejętność wykorzystania dostępnych i niezbędnych do zarządzania narzędzi informatycznych, prognozowania, jest przygotowany do zarządzania w warunkach niepewności i ryzyka, różnic kulturowych oraz rosnącego umiędzynarodowienia. Z uwagi na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy kształcenie na kierunku zarządzanie dla cyklu rozpoczętego od roku akademickiego 2021/2022 prowadzone jest na studiach pierwszego stopnia o profilu

praktycznym z odpowiednim doбором realizowanych specjalności, takich jak: *zarządzanie przedsiębiorstwem, zarządzanie zasobami ludzkimi, prawo i zarządzanie w praktyce, marketing, sprzedaż i PR, e-business i media społecznościowe, projektowanie marki i wizerunku firmy, zarządzanie w handlu i usługach, zarządzanie zespołem zdalnym, International business* (specjalność prowadzona w języku angielskim), które obejmują swym zakresem zagadnienia bezpośrednio związane z efektami uczenia się ocenianego kierunku i odpowiadają na potrzeby biznesu.

Koncepcja kształcenia mieści się w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, tj. nauki o zarządzaniu i jakości jako dyscyplinie wiodącej oraz dyscyplinie ekonomia i finanse. Zakładane umiejętności absolwenta, w tym posługiwania się współczesnym specjalistycznym oprogramowaniem, np. systemy ERP – Comarch i SAP GUI, pakiety graficzne Corel i Adobe, pakiet biurowy Office 365, oprogramowanie ekonometryczne GRETL, pozwala uznać, iż koncepcja kształcenia uwzględnia postęp w zakresie działalności zawodowej.

Przy tworzeniu programu studiów dla kierunku zarządzanie Uczelnia bierze pod uwagę wyniki analiz rynkowych opracowywanych przez analityków Założyciela Uczelni, TEBAkademia, sugestie i wskazówki interesariuszy zewnętrznych (m.in. Rada Biznesu), jak i wewnętrznych (studenci, Badania Atrybutów Marki, oceny kadry dydaktycznej). Koncepcja kształcenia uwzględnia także wzorce i doświadczenia krajowe, jak również międzynarodowe. Mając na względzie współpracę Uczelni w tworzeniu oferty edukacyjnej z interesariuszami zewnętrznymi, tj. lokalnym środowiskiem gospodarczym i społecznym, przy równocześnie aktywnie prowadzonym monitoringu potrzeb rynku pracy) należy stwierdzić, że koncepcja kształcenia i cele kształcenia uwzględniają potrzeby rynku pracy, jak również postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla ocenianego kierunku.

Program studiów pierwszego stopnia obejmuje szeroki zestaw efektów uczenia się: 20 efektów kierunkowych w zakresie wiedzy, 19 w zakresie umiejętności i 6 w zakresie kompetencji społecznych. Efekty uczenia się uwzględniają wszystkie charakterystyki drugiego stopnia przyjęte dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego i są zgodne z poziomem 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Kluczowe efekty uczenia się w zakresie wiedzy przewidują, że absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu główne koncepcje zarządzania dotyczące powstawania, funkcjonowania, przekształcania i rozwoju organizacji, zna obszary funkcjonalne organizacji i relacje między nimi, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu role i zachowania organizacyjne, zna narzędzia komunikacji organizacji z rynkiem. Kluczowe efekty uczenia się w zakresie umiejętności przewidują, że absolwent potrafi dokonywać obserwacji, analizy i oceny zjawisk i procesów w organizacji oraz w jej otoczeniu, potrafi interpretować zachowania organizacyjne i wpływać na nie, potrafi zastosować odpowiednie metody i narzędzia analityczne oraz systemy informatyczne wspomagające procesy podejmowania decyzji, posługiwać się normami i standardami w procesie zarządzania organizacją. Efekty uczenia się uwzględniają w niezbędnym zakresie kształtowanie umiejętności praktycznych. Przewidują w szczególności, że absolwent potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Kluczowe efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych przewidują, że absolwent jest gotów do brania odpowiedzialności za powierzone mu zadania związane z wykonywaną pracą oraz pełnioną rolą zawodową, jest gotów do przestrzegania etyki zawodowej i wymagania tego od innych osób oraz podejmowania działań mających na celu dbałość o dorobek i tradycje zawodów związanych ze studiowanym kierunkiem.

W sylabusach opracowanych dla poszczególnych zajęć sformułowane są odnoszące się do nich efekty uczenia się. Są one odpowiednio rozwinięte i obejmują po kilka efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty te są dostosowane do specyfiki zajęć i w każdym ze wskazanych zakresów odpowiednio powiązane z kierunkowymi efektami uczenia się. Sylabusy

określają również cele uczenia się przyjęte dla danych zajęć. Także w tym przypadku wskazano powiązania pomiędzy zajęciowymi efektami uczenia się a treściami programowymi. Opracowana została matryca pokrycia kierunkowych efektów uczenia się, w której wskazano przyporządkowanie efektów uczenia się do poszczególnych zajęć ujętych w programie studiów. Przyporządkowanie to jest prawidłowe i potwierdza pokrycie wszystkich kierunkowych efektów uczenia się w programie studiów.

Efekty uczenia się przyjęte dla ocenianego kierunku studiów są zgodne z koncepcją kształcenia zakładającą kształcenie specjalistów wyposażonych we wszechstronną wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które są niezbędne w życiu społecznym i gospodarczym. Ich osiągnięcie przez absolwentów pozwala na realizację celów kształcenia przyjętych dla kierunku jakimi są przekazanie nowoczesnej wiedzy i praktycznych umiejętności w zakresie zarządzania, wykształcenie wysoko wykwalifikowanej i przedsiębiorczej kadry, przygotowanie do samodzielnego i nieustannego rozwoju w ramach pracy i działalności pozazawodowej. Efekty uczenia się odpowiadają praktycznemu profilowi studiów. Mają one cechy praktyczności i wymagalności kluczowych kompetencji zawodowych na stanowiskach pracy przewidzianych dla absolwentów. Są w niezbędnym stopniu specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse, do których kierunek jest przyporządkowany. W sylabusach zajęć wskazane są powiązania pomiędzy kierunkowymi efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zajęciowymi efektami uczenia się. Zapewnia to niezbędną wewnętrzną spójność wszystkich efektów uczenia się. Osiągnięcie efektów uczenia się pozwala na zdobycie przez absolwentów kwalifikacji odpowiadających zapotrzebowaniu lokalnego, regionalnego i ponadregionalnego rynku pracy na specjalistów zatrudnianych na stanowiskach wykonawczych i kierowniczych w różnych sferach funkcjonowania organizacji, zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym.

Przyjęte w programie studiów kierunkowe efekty uczenia się oraz efekty określone dla poszczególnych zajęć zostały sformułowane w sposób zrozumiały. Ich opis jest zgodny z terminologią i językiem przyjętym w ramach dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek studiów. Efekty te są możliwe do osiągnięcia przez studentów poprzez pełną realizację programu studiów. Sposób ujęcia efektów uczenia się, zwłaszcza odpowiedni stopień ich szczegółowości, pozwala na stworzenie systemu skutecznej weryfikacji ich osiągnięcia i oceny w jakim stopniu to nastąpiło.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia wpisuje się w strategię Uczelni, która zakłada m.in. upracticznienie procesu kształcenia w powiązaniu z praktyką gospodarczą i rynkiem pracy, inwestycje infrastrukturalne oparte o nowoczesne technologie, rozwój technologiczny dydaktyki i obsługi studenta. Uczelnia przekazuje praktyczną wiedzę oraz kształci umiejętności elastycznego dostosowywania się do zmiennych warunków otoczenia gospodarczego. Mieści się w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. Opracowując programy studiów wzięto pod uwagę sugestie i wskazówki interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Koncepcja kształcenia jest zorientowana na potrzeby

otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się przyjęte dla ocenianego kierunku studiów są zgodne z określoną dla niego koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, do których jest przyporządkowany. Sformułowanie efektów odpowiada praktycznemu profilowi studiów. Efekty uczenia się są zgodne z 6 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Zostały one w sposób prawidłowy sformułowane w zakresach wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych i uwzględniają wszystkie wymagane charakterystyki. Efekty uczenia się przyjęte dla poszczególnych zajęć opisują w sposób specyficzny i realistyczny wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów w procesie nauczania. Wskazano we właściwy sposób ich powiązania z celami uczenia się i efektami kierunkowymi. Efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy właściwej dla dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek. Efekty uczenia się odpowiadają oczekiwaniom rynku pracy właściwego dla absolwentów ocenianego kierunku studiów. Uwzględniają w szczególności umiejętność komunikowanie się w języku obcym na przyjętym w PRK poziomie wymaganym dla studiów pierwszego. Osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się pozwala na przygotowanie absolwentów do prowadzenia działalności zawodowej zgodnej z wymaganiami rynku pracy. Efekty uczenia się sformułowane w sposób zrozumiały, z zastosowaniem właściwej terminologii a odpowiedni stopień ich konkretyzacji pozwala na stworzenie skutecznego systemu weryfikacji osiągnięcia efektów przez studentów i dokonania oceny.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Studia na ocenianym kierunku prowadzone są w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Plany tych studiów mają jednolity układ modułów kształcenia. Treści programowe zostały ujęte w ramach czterech modułów: moduł zajęć kształcenia ogólnego, moduł zajęć kształcenia podstawowego, moduł zajęć kształcenia kierunkowego, w tym praktyki zawodowe, moduł zajęć specjalnościowych. W programie studiów obowiązującym dla roku akademickiego 2021/2022 ujęte są następujące specjalności: *zarządzanie przedsiębiorstwem, zarządzanie zasobami ludzkimi, prawo i zarządzanie w praktyce, marketing, sprzedaż i PR, e-business i media społecznościowe, zarządzanie w handlu i usługach, zarządzanie zespołem zdalnym, international business*. Specjalności te w pełni odpowiadają pod względem treści programowych kierunkowi studiów zarządzanie. Natomiast spośród wskazanych uruchomione zostały na studiach stacjonarnych 2 specjalności: *marketing, sprzedaż i PR* oraz *international business* a na studiach niestacjonarnych 3 specjalności: *zarządzanie przedsiębiorstwem, marketing, sprzedaż i PR* oraz *e-business i media społecznościowe*.

Szczegółowe opisy treści programowych realizowanych w ramach poszczególnych zajęć zamieszczone są w sylabusach. Sformułowano je odrębnie dla wykładów i ćwiczeń. Zostały one wsparte literaturą podstawową i uzupełniającą zalecaną studentom. Treści programowe są odpowiednio dobrane do poszczególnych zajęć i odpowiadają przyjętym dla nich efektom uczenia się. W ujęciu całego programu studiów są kompleksowe i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Treści programowe uwzględniają wiedzę z zakresu zarządzania, ekonomii, finansów i nauk pokrewnych oraz jej zastosowania w zakresie dyscyplin, do których jest przyporządkowany kierunek studiów. Uwzględniają równocześnie aktualny stan praktyki w obszarach działalności gospodarczej oraz rynków pracy właściwych dla kierunku zarządzanie i pozwalają na wyposażenie absolwentów w odpowiednie kwalifikacje zawodowe.

Studia na ocenianym kierunku trwają 3 lata (6 semestrów). Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów wynosi 180, przy zastosowaniu przelicznika 1 punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta. Tak określony nakład pracy wymagany od studentów jest zgodny z przepisami i zapewnia osiągnięcie przez nich efektów uczenia się. W sylabusach określono nakład pracy wyrażony w punktach ECTS niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do danych zajęć. Obejmuje on jednakowy dla wszystkich zajęć zestaw elementów: uczestniczenie w zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, praca własna studenta, udział w zajęciach prowadzonych za pomocą technik i narzędzi kształcenia na odległość, wykonanie projektu. Dwie ostatnie pozycje uwzględniane są opcjonalnie, jeżeli dotyczą danych zajęć. Taka specyfikacja nakładu pracy jest bardzo wąska i nie uwzględnia wyróżnienia szeregu elementów, jak udział w zaliczeniach, egzaminach i przygotowanie do tych form weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, czy wykonywanie innych zadań zleczanych studentom. Brak jest przy tym spójności pomiędzy określonymi w sylabusach w jednym miejscu elementami pracy własnej (wykonanie projektu, przygotowanie do zaliczenia/egzaminu, studiowanie literatury i inne) a wskazaną w innym jego miejscu kalkulacją nakładu pracy w formie punktów ECTS obejmującą jedynie zajęcia, e-learning, projekty i pracę własną. Zastrzeżenia budzi zakwalifikowanie konsultacji do pracy własnej studenta. Rekomenduje się zapewnienie kompletności elementów określających nakład pracy studenta oraz spójności sylabusów we wskazanych powyżej zakresach. Zespół oceniający zwrócił również uwagę na przypisanie do seminarium dyplomowego 20 punktów ECTS. W sytuacji, gdy zgodnie z przedstawioną w ramach kryterium 3 procedurą dyplomowania, prace przygotowywane są w zespołach 3- i 4-osobowych a obrona pracy odbywa się na ostatnim seminarium dyplomowym taka liczba punktów uzyskiwana przez studenta jest zbyt wysoka.

Ogólna liczba godzin zajęć w programie studiów stacjonarnych, bez praktyk zawodowych, wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów wynosi 1682, a na studiach niestacjonarnych 1200. Do zajęć tych przyporządkowano odpowiednio 97 i 81,7 punktów ECTS. Spełniony jest tym samym dla studiów stacjonarnych wymóg określony w tym zakresie w przepisach. Dla poszczególnych grup zajęć ta liczba godzin jest następująca: zajęcia z modułu kształcenia ogólnego 310 na studiach stacjonarnych i 220 na niestacjonarnych, zajęcia z modułu podstawowego odpowiednio 408 i 308, zajęcia z modułu kierunkowego 664 i 452, zajęcia specjalnościowe 300 i 220. W programie studiów stacjonarnych ujęte zostały w wymiarze 60 godzin, zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach, zajęcia z wychowania fizycznego. Tak określona liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych łącznie oraz dla poszczególnych grup zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Plany studiów stacjonarnych i niestacjonarnych przewidują taką samą sekwencję realizacji zajęć. Zajęcia z modułu kształcenia ogólnego realizowane są we wszystkich semestrach. Podobny jest rozkład zajęć z modułu kształcenia kierunkowego. Zajęcia kształcenia podstawowego są w dużym stopniu skoncentrowane w dwóch pierwszych semestrach, ale pojedyncze z nich prowadzone są także w trzech kolejnych. Zajęcia specjalnościowe trwają od semestru trzeciego do szóstego. Lektorat języka obcego prowadzony jest w semestrach II, III, IV i V. Praktykę zawodową studenci odbywają w ostatnich czterech semestrach studiów. Kolejność realizacji poszczególnych zajęć jest prawidłowa z punktu widzenia powiązań występujących pomiędzy nimi.

Zajęcia na ocenianym kierunku studiów prowadzone są w kilku formach. Na studiach stacjonarnych na wykłady przypada 21,9% łącznej liczby godzin zajęć, a na studiach niestacjonarnych 18,4%, na ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria i projekty odpowiednio 33,1 i 26,5%, na zajęcia w formie e-learningu 8,7 i 10,6%, na praktyki 36,3 i 44,5%. Taka struktura form zajęć umożliwi przekazanie studentom wiedzy związanej z kierunkiem studiów oraz nauczenie jej zastosowania i rozwinięcie umiejętności praktycznych zgodnie z praktycznym profilem studiów i przyjętymi dla niego efektami uczenia się.

Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych studenci mogą dokonywać wyboru zajęć, do których przyporządkowano 69 punktów ECTS, co stanowi 38% ich łącznej liczby. Zajęciami podlegającymi wyborowi są zajęcia specjalnościowe (21 punktów ECTS), język obcy (12 punktów ECTS) oraz praktyka zawodowa (36 punktów ECTS). W przypadku praktyki zawodowej wyborowi podlega miejsce jej odbywania. Do zajęć do wyboru przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów, co oznacza spełnienie wymagań określonych w przepisach.

W programie studiów stacjonarnych do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne przypisano 105,4 ECTS, a w programie studiów niestacjonarnych 104,9 ECTS. Do zajęć tych zaliczono w szczególności lektoraty języka obcego, zajęcia obejmujące treści o charakterze ilościowym i informatycznym, część zajęć z modułów podstawowych i kierunkowych, zajęcia specjalnościowe, seminarium dyplomowe, praktyki zawodowe. Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana do wskazanych zajęć jest zgodna z wymaganiami.

Wszystkie zajęcia zaliczone do tej grupy prowadzone są w formie ćwiczeń, a niektóre związane są z przygotowaniem projektów. Taka forma zajęć pozwala na wykonywanie w ich trakcie czynności praktycznych przez studentów zgodnie z przyjętymi dla danych przedmiotów efektami uczenia się. Prowadzone są one w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej przewidzianej dla absolwentów ocenianego kierunku studiów. Służy temu w szczególności przeprowadzanie analiz przypadków, prowadzenie negocjacji, przygotowywanie prezentacji, prowadzenie gier symulacyjnych, wykonywanie zadań przy wykorzystaniu oprogramowania komputerowego.

Zajęcia z języka obcego na studiach stacjonarnych prowadzone są w formie ćwiczeń (90 godzin) oraz 60 godzin e-learningu. Natomiast na studiach niestacjonarnych wymiar ten wynosi dla obydwu wskazanych form po 60 godzin. Na ocenianym kierunku studiów prowadzone są obecnie lektoraty z języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego. Treści programowe z nauki języka obcego zawierają w niezbędnym zakresie słownictwo fachowe i odniesienia do działalności zawodowej związanej z kierunkiem zarządzanie. Dodatkowo w programie studiów uwzględniono obowiązkowe przedmioty w języku angielskim Communication Skills in Business oraz Intercultural Differences. Pierwszy jest przy tym realizowany w 50% w formie e-learningu a drugi w całości.

Do zajęć z dziedziny nauk humanistycznych przyporządkowano 13 punktów ECTS. Do zajęć tych zaliczono język obcy (12 ECTS) oraz podstawy filozofii i etyki (1 ECTS). Ponieważ jedynie filozofia

i etyka są dyscyplinami należącymi do dziedziny nauk humanistycznych a uwzględnienie lektoratu języka obcego w tak dużym wymiarze punktów ECTS jest nieuzasadnione, rekomenduje się włączenie do programu studiów zajęć jednoznacznie kwalifikujących się jako należące do dziedziny nauk humanistycznych.

Program studiów ocenianego kierunku przewiduje wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość. Stosowane są narzędzia zarówno kształcenia w trybie asynchronicznym jak i synchronicznym. Tryb asynchroniczny stosowany jest w odniesieniu do zajęć e-learningowych. Zajęcia te prowadzone są w oparciu o podręczniki multimedialne i metody stymulowania aktywności studentów. W tym zakresie wykorzystywana jest platforma e-learningowa Moodle. Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych ich wymiar wynosi po 230 godz. i jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie.

W okresie pandemii i konieczności przejścia na prowadzenie zajęć w formie zdalnej Uczelnia w zależności od ograniczeń wprowadzanych w poszczególnych okresach realizowała w całości zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość bądź prowadziła kształcenie hybrydowe. Kształcenie prowadzone było w głównie w trybie synchronicznym, przede wszystkim w środowisku Windows z aplikacją MS Teams.

Dla osiągnięcia przyjętych w programie studiów efektów uczenia się stosowany jest szeroki zestaw metod kształcenia, w tym metod aktywizujących. Zostały one określone w sylabusach i odpowiednio dostosowane do formy zajęć i przyjętych dla nich efektów uczenia się. Do prowadzenia wykładów stosuje się metody podające, a w szczególności wykład wsparty prezentacją multimedialną, metody problemowe, metodę analizy przypadków, metody eksponujące z wykorzystaniem filmu, animacji lub symulacji oraz elementy metod aktywizujących polegające na dyskusji dydaktycznej związanej z wykładem. Na ćwiczeniach i konwersatoriach stosowane są metody problemowe, jak burza mózgów, rybi szkielet, metaplan, metody aktywizujące – metoda przypadków, metoda sytuacyjna, inscenizacja – odgrywanie scenek, prowadzenie negocjacji, zadania komunikacyjne w parach/podgrupach/całej grupie, gry dydaktyczne, różne formy dyskusji dydaktycznej (punktowana, okrągłego stołu, wielokrotna, piramidowa, panelowa, debata oksfordzka), metody eksponujące (film, ekspozycja); metody programowane z użyciem komputera, metody praktyczne – metoda projektów, pokaz i obserwacja, symulacja. Na zajęciach w formie laboratorium stosowane są metody praktyczne – pokaz i obserwacja, rozwiązywanie zadań, przygotowywanie raportów i sprawozdań z przeprowadzonych badań, budowanie modeli do badań, symulacje, metody programowane z użyciem komputera. SeminaRIA prowadzone są z zastosowaniem metod podających, jak prezentacja, opowiadanie, opis, objaśnienie, metod problemowych, jak metody aktywizujące oparte na metodzie przypadków, dyskusjach dydaktycznych, metody praktyczne odnoszące się do przygotowanych przez studentów projektów.

Wskazany powyżej zestaw metod kształcenia jest prawidłowo dobrany do poszczególnych zajęć. Metody te uwzględniają najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej i zastosowanie środków i narzędzi dydaktycznych wspomagających osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Nauczyciele prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku korzystają z możliwości wspomaganie procesu kształcenia wykorzystaniem technik kształcenia na odległość za pomocą: MS Teams (kształcenie zdalne bądź hybrydowe), platformy e-learningowej Moodle (materiały edukacyjne, testy, komunikator) oraz komunikacji drogą mailową (konsultacje elektroniczne, sprawdzanie etapów prac kontrolnych). Zastosowanie tych technik i narzędzi pozwala na osiągnięcie przez studentów przyjętych dla kierunku efektów uczenia się.

Realizacja dużej części zajęć w formie ćwiczeń, konwersatoriów i laboratoriów oraz zlecenie wykonania projektów i innych zadań w ramach pracy własnej pozwala na stymulowanie studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Aktywność na zajęciach jest jednym z kryteriów oceny studentów. Studenci mają możliwość korzystania z konsultacji oraz komunikowania się z osobami prowadzącymi zajęcia za pomocą narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (np. platforma Moodle, komunikacja e-mailowa) udostępnionych przez Uczelnię.

Zajęcia przygotowujące studentów do działalności zawodowej prowadzone są w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów zgodnych z przyjętymi dla nich obszarami zawodowego rynku pracy. W ramach zajęć stosowane są prawidłowo dobrane narzędzia, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne. Część z tych zajęć prowadzonych jest w pracowniach komputerowych z odpowiednim specjalistycznym oprogramowaniem jak np. *informatyka w zarządzaniu*, *grafika komputerowa*, *arkusze kalkulacyjne* czy *gra menadżerska*. Inne, na który wykorzystywane jest standardowe oprogramowanie, prowadzone są w salach dydaktycznych – np. *statystyka*, *ekonometria* i *prognozowanie*. Oprogramowanie komputerowe wykorzystywane jest na takich zajęciach jak: *zarządzanie projektami* (GanttProject, OpenProj, MS Planner), *gra menadżerska* (zespołowa gra decyzyjna), *ekonometria* i *prognozowanie* (pakiet ekonometryczny GRETL), *grafika komputerowa* (Corel, Adobe), *informatyka w zarządzaniu* (ERP Optima, SAP GUI (bazy danych), Pakiet Office 365, Google docs), *arkusze kalkulacyjne* (Pakiet Office 365), *rachunkowość* (Comarch ERP Optima), *logistyka* (ARIS Toolset, Trans EU), *zarządzanie wynagrodzeniem* (Insert Gratyfikant), *narzędzia marketingu w sprzedaży* (Asystent CRM).

Na lektoratach języka obcego stosowane są takie metody dydaktyczne jak: metody nauczania praktycznego polegające na rozwijaniu umiejętności mówienia za pomocą treningu językowego, ćwiczenia, instruktaż, pokaz, negocjacje, scenki, dyskusje dydaktyczne. W ramach e-learningu zamieszczane są na platformie Moodle treści językowe i zadania obejmujące słuchanie, czytanie zadania leksykalne, teorię i ćwiczenia gramatyczne. Metody te umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2.

Regulamin studiów WSB w Toruniu przewiduje możliwość ubiegania się przez studenta o indywidualną organizację studiów. Stosowana jest ona w formie indywidualnego toku studiów (ITS) oraz indywidualnego programu studiów (IPS). Indywidualny tok studiów przewidziany jest dla studentów znajdujących się w szczególnej sytuacji życiowej (np. praca zawodowa, ciąża bądź opieka nad dzieckiem, niepełnosprawność, uzupełnianie różnic programowych). ITS polega na ustalaniu indywidualnych terminów i sposobów realizacji zajęć dydaktycznych oraz terminów zaliczeń i egzaminów. IPS jest przeznaczony dla studentów szczególnie uzdolnionych, studiujących na kilku kierunkach, realizujących część zajęć w innej uczelni. Dla studentów tych wyznaczany jest opiekun naukowy.

Regulamin studiów dopuszcza stosowanie różnych sposobów dostosowania realizacji procesu nauczania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Student może w tym przypadku ubiegać się w szczególności o indywidualny tok studiów, zmianę warunków uczestnictwa w zajęciach oraz ich zaliczania, korzystanie u urzędzeń ułatwiających udział w zajęciach oraz asysty osób wspomagających go.

Wskazane powyżej sposoby dostosowania organizacji studiów i metod kształcenia do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością uwzględniają także wykorzystanie w tym celu metod i technik kształcenia na odległość.

Aktualnie z Indywidualnego Toka Studiów korzysta na ocenianym kierunku 25 studentów, a z Indywidualnego Programu Studiów żaden.

Metody i techniki kształcenia na odległość stosowane na zajęciach kształtujących umiejętności praktyczne są wykorzystywane jedynie pomocniczo do przekazywania materiałów dydaktycznych i wykonywania czynności wspomagających proces kształcenia.

Karty przedmiotu dla praktyk zawodowych zostały przygotowane poprawnie, ujęto w nich wszystkie niezbędne informacje jak: nazwa, czas trwania praktyk, ilość punktów ECTS, forma zajęć, odpowiedzialni za praktyki, opis i treść kształcenia, do sylabusów przyporządkowano również właściwe efekty uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Dla studiów na kierunku zarządzanie realizowanych na poziomie I stopnia przewidziano cztery bloki praktyk zawodowych realizowanych w następujący sposób:

- w semestrze III – w wymiarze 320h, co odpowiada 12 punktom ECTS
- w semestrze IV – w wymiarze 160h, co odpowiada 6 punktom ECTS
- w semestrze V – w wymiarze 320h, co odpowiada 12 punktom ECTS
- w semestrze VI – w wymiarze 160h, co odpowiada 6 punktom ECTS

Czas przeznaczony na praktyki zawodowe zgodny jest z zapisami ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce zawiera się w 960h dla studiów o profilu praktycznym pierwszego stopnia. Średnia ilość czasu niezbędnego na uzyskanie 1p ECTS dla praktyk zawodowych to ok 27 godzin.

Studenci realizując praktyki realizują program praktyk, który podzielony jest na dwie części:

- praktyka ogólna realizowana przez pierwsze 320 h, na której student zapoznaje się z funkcjonowaniem firmy, jej strukturą i kulturą organizacyjną, profilem działalności oraz otoczeniem, z którym współpracuje firma.
- praktyka kierunkowa realizowana w kolejnych 640 h, na której student zdobywa wiedzę i rozwija umiejętności oraz kompetencje związane ściśle ze studiowanym kierunkiem.

Władze Uczelni z zapewnianą poprzez odpowiednie planowanie zajęć możliwość uczęszczania na praktyki też w trakcie trwania semestru np. w dwa ostatnie pracujące dni tygodnia możliwość uczęszczania na praktyki też w trakcie trwania semestru np. w dwa ostatnie pracujące dni tygodnia.

Przed przystąpieniem do realizacji praktyk organizowane jest spotkanie, którego celem jest przekazanie informacji o procedurach oraz dokumentacji związanych z zaliczeniem praktyk, formą ich zaliczenia, terminach realizacji i efektach uczenia się koniecznych do osiągnięcia w celu zaliczenia praktyk. Bazowym dokumentem związanym z praktykami, powołany uchwałą Rady Akademickiej jest regulamin praktyk zawodowych. Dokument ten zawiera informacje o celach praktyk, opisuje organizację praktyk zawodowych, wyznacza organizatora i koordynatora praktyk oraz opisuje zakres ich obowiązków, opisuje obowiązki studenta realizującego praktykę, określa zakres dokumentacji koniecznej zaliczenia praktyk oraz formę zaliczenia. Kolejnym istotnym, prezentowanym dokumentem jest program praktyk zawodowych, który określa cele praktyk oraz zakres zadań do realizacji w przedsiębiorstwie, którym przypisano odpowiednie kody efektów uczenia się zarówno dla praktyki ogólnej i kierunkowej. Dokumenty oraz informacje o praktykach prezentowane są na spotkaniu oraz w formie dedykowanej poprzez wewnętrzny serwis internetowy Extranet. Ponadto cały zakres informacji o praktykach dostępny jest w Biurze Karier, które jest organizatorem i koordynatorem praktyk zawodowych.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów w oparciu o partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje. Wykaz miejsc, gdzie można odbyć praktyki zawodowe zawiera ponad sto mocno ulokowanych firm nie tylko na rynku lokalnym. Student ma również możliwość odbycia praktyki we wskazanym przez siebie przedsiębiorstwie. W tym celu, składa do Biura Karier deklarację w sprawie przyjęcia na praktykę zawodową, w której praktykodawca zobowiązuje się do wyznaczenia opiekuna odpowiedzialnego za organizację i przeprowadzenie

praktyki zgodnie z załączonym programem. Deklaruje również, że opiekun posiada praktyczne doświadczenie i kompetencje umożliwiające realizację programu praktyki oraz realizację zadań wynikających z tej roli (zaznajomienie studentów z warsztatem pracy i zakresem obowiązków na stanowisku, obserwacja pracy studenta, sporządzenie opinii o przebiegu i osiągniętych efektach uczenia się przez studenta). Po pozytywnej weryfikacji, podobnie, jak w przypadku praktyk realizowanych u partnerów Uczelni, przedstawicie Biura Karier kontaktuje się z opiekunem praktyk z ramienia przedsiębiorstwa i uzgadnia szczegóły w zakresie terminu i miejsca (działu przedsiębiorstwa) odbywania praktyk. Po pozytywnym rozpatrzeniu wszystkich formalności podpisuje się trójstronne porozumienie pomiędzy uczelnią, studentem i przedsiębiorstwem.

Podstawa zaliczenia praktyk zawodowych jest ich odbycie na określonych w programie warunkach oraz przygotowanie i złożenie dokumentacji z praktyk do Biura Karier. W jej zakres wchodzi:

- sprawozdanie z praktyk zawodowych, w którym student w punktach opisuje realizowane na praktyce zadania. Sprawozdanie podpisuje student oraz opiekun praktyk z ramienia pracodawcy.
- Zaświadczenie o odbytej praktyce. W dokumencie opiekun z ramienia pracodawcy potwierdza wykonanie wyznaczonych zadań, a tym samym założonych efektów uczenia się, ponadto prezentuje krótką opinię o studencie, należy dodać, że warunkiem koniecznym objęcia funkcji opiekuna z ramienia pracodawcy jest obowiązek posiadania doświadczenia praktycznego i kompetencji umożliwiających realizację programu praktyk.
- Opinia o pracodawcy. Celem ustalenia grupy przedsiębiorstw, które oferują najlepsze warunki odbycia praktyk Biuro Karier wprowadziło dodatkowy element dokumentacji praktyk jakim jest opinia o praktykodawcy. Student ma możliwość przedstawienia swoich spostrzeżeń wynikających ze współpracy, w szczególności w zakresie pomocy opiekuna i pracowników przy realizacji programu praktyk, chęci dzielenia się wiedzą oraz zgodności realizowanych zadań z programem praktyk.

Ostateczną decyzję o zaliczeniu praktyk, po analizie złożonych dokumentów, podejmuje uczelniany opiekun praktyk zawodowych. Jest to osoba będąca dydaktykiem z praktycznym doświadczeniem. Analizie głównie poddany jest stopień zrealizowania założonych efektów uczenia się, których ciężar ilościowy i jakościowy położony został na obszary związane z umiejętnościami i kompetencjami.

Biuro Karier w swoich obowiązkach ma również monitorowanie miejsc odbywania praktyk. Kontrola dotyczy w szczególności podmiotów, w których praktyki nie były wcześniej realizowane. Nadzór dydaktyczny nad realizacją praktyk leży w zakresie obowiązków opiekuna praktyk z ramienia Uczelni. Opiekun monitoruje, czy praktyka odbywa się zgodnie z programem, sprawdza czy infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z deklaracją.

W ocenie organizacji praktyk zawodowych należy również uwzględnić opinie samych studentów. Ich stanowisko potwierdza wysoki poziom organizacji praktyk przez uczelnię i nie zdarzyło się sytuacja, w której student nie miał wyznaczonego miejsca odbycia praktyk zawodowych.

W trosce o jakość realizacji praktyk zawodowych i osiągania przez studentów zakładanych dla praktyki efektów uczenia się, w uczelni wdrożono system pozwalający na ocenę jakości programów praktyk. W roku akademickim 2019/2020 wprowadzono nowe dokumenty zawierające zestawy zadań do realizacji w ramach praktyk, potwierdzające osiągnięcie każdego z efektów uczenia się. Przez dwa lata praktykodawcy i studenci mieli możliwość zgłaszania swoich uwag co do treści opisanych zadań. Na podstawie zgromadzonego materiału zespół składający się m.in. z Dyrektora Biura Karier, Dyrektora Działu ds. jakości kształcenia, metodyka i menedżerów kierunków, dokonał przeglądu zgłoszonych uwag i w zasadnych sytuacjach wprowadził modyfikacje programu praktyk.

Organizacja roku akademickiego określana jest w zarządzeniu wydawanym przez Rektora. Rok akademicki rozpoczyna się 1 października i trwa do 30 września następnego roku kalendarzowego. Zarządzenie określa okresy zajęć dydaktycznych w semestrach zimowym i letnim oraz przerwy w zajęciach. Nie wprowadza natomiast sesji egzaminacyjnych. Zaliczenia końcowe i egzaminy odbywają się w terminie dwóch tygodni od zakończenia danych zajęć. Uczelnia uzasadnia taką organizację sprawdzania i oceny efektów uczenia się dążeniem do uelastycznienia procesu nauczania i dostosowania do potrzeb studentów pracujących, dla których kumulacja egzaminów w trakcie sesji jest trudna do pogodzenia z wykonywaną pracą. W Uczelni nie jest opracowywany całościowy plan zajęć na semestr dla danego rocznika studiów. Informacja o zajęciach na cały semestr jest dostępna dla studentów w Extranecie a dla pracowników w Intranecie. Plan zajęć dydaktycznych jest publikowany w systemie informatycznym Uczelni na tydzień przed ich rozpoczęciem.

Zajęcia na studiach stacjonarnych realizowane są od poniedziałku do piątku od godz. 8:00 do godzin popołudniowych z różnym rozkładem w trakcie tygodnia i poszczególnych dni. Odbywają się w blokach obejmujących od dwóch do czterech godzin lekcyjnych. Na studiach niestacjonarnych zajęcia realizowane są w ramach 7-8 zjazdów w semestrze w piątki w przedziale czasowym 16:30-20:00 oraz soboty i niedziele w przedziale czasowym 08:00-20:00. Średnio student w jednym dniu realizuje 8 godz. zajęć. Takie rozplanowanie zajęć należy uznać za właściwe.

Organizacja zajęć w okresie pandemii regulowana była zarządzeniami Rektora i dostosowywana do obowiązujących przepisów i sytuacji epidemicznej. W semestrze zimowym roku akademickiego 2021/2022 zajęcia wykładowe, seminaria dyplomowe, lektoraty i część ćwiczeń miały być prowadzone zdalnie w formie synchronicznej a jedynie niektóre ćwiczenia i laboratoria w siedzibie Uczelni. Jednak od końca listopada 2021 r. o oparciu o kolejne regulacje przewidziano prowadzenie do dnia 30 kwietnia 2022 r. wszystkich zajęć w formie zdalnej. Dotyczyło to także przeprowadzania zaliczeń i egzaminów.

Wskazane rozplanowanie zajęć w trakcie semestru i poszczególnych dni umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się, mimo braku wyodrębnienia sesji egzaminacyjnych, umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe podane w sylabusach zajęć realizowanych na ocenianym kierunku są zgodne z przyjętymi dla niego efektami uczenia się. Uwzględniają aktualny stan wiedzy i jej praktycznych zastosowań w dyscyplinach nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse, do których został przyporządkowany kierunek.

Łączny nakład pracy studenta wyrażony w punktach ECTS jest zgodny z przepisami a struktura punktów przypisanych do grup zajęć i zajęć jest właściwa z punktu widzenia możliwości osiągnięcia przyjętych dla nich efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów ujętych w planie studiów grup zajęć pozwala na osiągnięcie założonych

efektów uczenia się. Na studiach stacjonarnych przyporządkowana do nich liczba punktów ECTS jest zgodna z wymaganiami. Sekwencja realizacji zajęć jest prawidłowa w aspekcie powiązania wiedzy i umiejętności przekazywanych w ich ramach. Proporcje godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach są prawidłowe z punktu widzenia możliwości osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru spełnia wymagania określone w przepisach. Program studiów spełnia także wymagania przyporządkowania co najmniej połowy punktów ECTS do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Program kształcenia uwzględnia naukę języka obcego. Obejmuje także jedno zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych oraz lektorat języka obcego z liczbą punktów ECTS zgodną wymaganiami w tym zakresie.

W programie studiów ujęte są zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Ich wymiar jest zgodny z przepisami. W okresie obowiązywania przepisów dotyczących ograniczenia funkcjonowania szkół wyższych w związku z pandemią nastąpiło przejście dla wszystkich zajęć na nauczanie w trybie on-line bądź hybrydowe.

Do realizacji zajęć stosowany jest zróżnicowany zestaw metod nauczania, prawidłowo dostosowanych do poszczególnych zajęć. Wykorzystywane są nowoczesne metody i wspomagające je narzędzia pozwalające na osiągnięcie przez studentów wszystkich przyjętych dla poszczególnych zajęć i całych studiów efektów uczenia się. Metody kształcenia pozwalają na przygotowanie studentów do działalności zawodowej na rynku pracy właściwym dla kierunku studiów. Metody nauczania języka obcego pozwalają na nabycie przez studentów kompetencji językowych w zakresie posługiwania się fachowym językiem obcym na poziomie B2. W Uczelni wprowadzono rozwiązania umożliwiające dostosowanie procesu nauczania do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych, w tym osób z niepełnosprawnościami.

Spełnione są wszystkie warunki pozwalające właściwie prowadzić praktyki zawodowe. Opracowane są sylabusy, zasady praktyk oraz pełna dokumentacja związana z praktykami. Władze Uczelni przykładają wszelkich starań, aby praktyki realizowane były na najwyższym poziomie a jednocześnie nie były obciążeniem dla studenta. Studenci potwierdzili, że procedura odbycia praktyk jest transparentna i nie nastręcza dodatkowych problemów.

Organizacja roku akademickiego oraz rozplanowanie zajęć w ramach semestru i dni umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział studentów w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz uwzględnia niezbędny czas na sprawdzanie i ocenę osiągnięcia efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na studia określone są w corocznie przyjmowanych na kolejny rok akademicki uchwałach Senatu Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu. Uchwała z dnia 23 czerwca 2020 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe o profilu praktycznym określiła warunki przyjęć kandydatów w roku akademickim 2021/2022. Kandydat na studia pierwszego stopnia musi posiadać świadectwo dojrzałości, pozytywne wyniki egzaminu maturalnego lub dokument równoważny wydany za granicą. Rekrutacja na studia odbywa się na podstawie zapisów prowadzonych w elektronicznym systemie rekrutacji. Przyjęcie na studia następuje na podstawie wpisu na listę studentów. Uchwała zakłada prowadzenie rekrutacji dwa razy w roku, w ramach tzw. rekrutacji letniej oraz śródrocznej (zimowej). Ta druga jest uruchamiana w przypadku zgłoszenia się zainteresowanych studiami kandydatów. W ostatnich trzech latach przyjmowani byli studenci w ramach takich rekrutacji. Warunki rekrutacji obowiązujące dla ocenianego kierunku są przejrzyste, ale nie przewidują selekcji i doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Są jednocześnie bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku. W uchwale rekrutacyjnej nie ma informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zostały określone w Uchwale nr 98/2019 Senatu Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu z dnia 24 września 2019 r. w sprawie regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu. Ma on zastosowanie w odniesieniu do osób, które starają się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia i spełniają wymóg posiadania co najmniej pięcioletniego doświadczenia zawodowego oraz świadectwo dojrzałości albo zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego względnie równoważne dokumenty wydane za granicą. Dopuszczalne jest potwierdzenie efektów uczenia się na poziomie nie większym niż 50% punktów ECTS przyjętych dla programu studiów. Liczba kandydatów przyjętych na studia z zastosowaniem tych zasad nie może być większa niż 20% ogólnej liczby studentów na danym kierunku, poziomie i profilu studiów. Uchwała określa również procedury, wykaz dokumentów i podmioty prowadzące postępowanie. Regulacje te zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się. Dotychczas na oceniany kierunek nie byli jednak przyjmowani kandydaci w oparciu o tę procedurę.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych przez studenta lub absolwenta w innej uczelni określone są w regulaminie studiów. Decyzję w sprawie przeniesienia i uznania punktów ECTS uzyskanych w innej uczelni podejmuje dziekan na podstawie dokumentacji złożonej przez studenta. Jeżeli student ubiega się o uznanie efektów uczenia się osiągniętych w ramach kształcenia w innej uczelni, w tym zagranicznej w oparciu o porozumienie pomiędzy uczelniami, to punkty ECTS uznawane są bez ponownej weryfikacji efektów uczenia się. Dziekan decyduje wówczas o uznaniu danych zajęć, punktów ECTS oraz konwersji uzyskanych ocen po zapoznaniu się z przedstawioną przez studenta dokumentacją. Zasady te zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów na ocenianym kierunku.

Zasady dyplomowania obowiązujące na ocenianym kierunku zostały określone w regulaminie studiów oraz Procedurze kończenia studiów pierwszego stopnia w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu. W 2021 r. w Uczelni opracowana została nowa procedura kończenia studiów pierwszego

stopnia, która weszła w życie 20.12.2021 r. Przewiduje ona przygotowywanie prac dyplomowych przez zespoły 2-4 studentów. Istnieje także możliwość przygotowania pracy dyplomowej indywidualnie bądź przez zespół liczący powyżej 4 osób. W pracy jest wskazany wkład każdego z autorów w jej przygotowanie. Przygotowane zostały wytyczne dotyczące prac prawidłowo określające wymogi merytoryczne i formalne. Prace dyplomowe podlegają kontroli w JSA. Promotora wyznacza Dziekan spośród nauczycieli akademickich, w stosunku do których wymagane jest jedynie ukończenie warsztatu z zakresu prowadzenia seminarium bez żadnych innych wymagań merytorycznych. Obrona pracy odbywa się na seminarium dyplomowym wobec grupy seminaryjnej i promotora. Polega ona na prezentacji pracy oraz udzielaniu odpowiedzi na pytania uczestników obrony. Nie wskazano kto dokonuje oceny wyniku obrony pracy dyplomowej, w jakiej skali jest ona wystawiana i w jakiej formie ewidencjonowana. Praca jest oceniana przez recenzenta powoływanego przez dziekana – nie określono żadnych wymagań w odniesieniu do recenzenta i nie przewidziano jego udziału w obronie pracy. Egzamin dyplomowy jest odrębny od obrony i odbywa się przed komisją złożoną z przewodniczącego i promotora. Na egzaminie student odpowiada na dwa pytania kierunkowe i jedno specjalnościowe spośród zagadnień zatwierdzonych przez Rektora i opublikowanych w Extranecie. Dopuszczalne jest przeprowadzanie egzaminu dyplomowego poza siedzibą Uczelni za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Ostateczny wynik z ukończenia studiów jest obliczany jako suma 60% średniej arytmetycznej ocen z egzaminów i zaliczeń otrzymanych w trakcie studiów, 20% średniej arytmetycznej ocen promotora i recenzenta z pracy dyplomowej oraz 20% oceny z egzaminu dyplomowego. Tak określone dotychczas stosowane zasady i procedury dyplomowania są zasadniczo prawidłowe, chociaż pewne wątpliwości wzbudza przebieg obrony prac dyplomowych z udziałem jedynie promotora, przy braku recenzenta oraz wkład merytoryczny i metodyczny współautorów pracy w jej przygotowanie. Zespół oceniający zwrócił również uwagę, że jako efekt w zakresie wiedzy w sylabusie seminarium dyplomowego wskazano jedynie zapoznanie seminarzystów z zasadami sporządzania przypisów. Jest to ujęcie zbyt wąskie i zespół oceniający rekomenduje dostosowanie treści efektów uczenia się do niezbędnych dla tej formy zajęć. Z kolei w sylabusie proseminarium nie zostały określone efekty uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych, co też wymaga korekty.

Od cyklu kształcenia rozpoczętego w roku akademickim 2021/2022, zrezygnowano z przygotowania przez studentów pracy dyplomowej. Końcowym potwierdzeniem osiągnięcia efektów uczenia się będzie egzamin dyplomowy. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego będzie zaliczenie wszystkich przedmiotów objętych planem studiów, w tym praktyk studenckich. Podczas egzaminu student będzie odpowiadał na 5 pytań z zakresu 50-100 zagadnień odnoszących się do zajęć z modułów podstawowych, kierunkowych i specjalnościowych. Nie jest ostatecznie określony skład komisji egzaminacyjnej, która będzie kompetentna do oceny w tak szerokim zakresie tematycznym. Zespół oceniający zwraca również uwagę, że w tej formule egzamin dyplomowy będzie weryfikował jedynie wiedzę studentów. Tymczasem na kierunku o profilu praktycznym ważnym elementem procesu kształcenia są umiejętności praktyczne. Podstawą oceny na dyplomie ukończenia studiów ma być średnia z ocen uzyskanych w trakcie studiów (70%) oraz egzaminu dyplomowego (30%). Wątpliwości może budzić udział w ocenie ostatecznej ze studiów wyniku egzaminu dyplomowego weryfikującego wiedzę z zajęć, które już raz były ocenione. Dyskusja przeprowadzona z zespołem ds. jakości kształcenia wskazuje, że rozwiązania w tym zakresie nie są jeszcze w pełni wypracowane. Zespół oceniający wskazuje na potrzebę ich ostatecznego opracowania i podania do wiadomości studentów, gdyż cykl kształcenia, którego one dotyczą już został rozpoczęty.

Skuteczności tej procedury w weryfikacji efektów uczenia się na koniec studiów nie można jeszcze ocenić, gdyż po raz pierwszy egzaminy dyplomowe w tej formule odbędą się w 2024 r.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się określone zostały w Regulaminie studiów. Obejmują one zasady weryfikacji prowadzonej w odniesieniu do poszczególnych zajęć oraz na koniec studiów. Jako okres zaliczeniowy przyjęty jest semestr. Dla jego zaliczenia niezbędne jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich zajęć ujętych dla tego okresu w planie studiów. Regulamin studiów przewiduje, że zaliczenie zajęć odbywa się w siedzibie Uczelni lub poza jej siedzibą z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Szczegółową organizację zaliczeń/egzaminów w tym drugim przypadku określa zarządzenie Rektora. Zarządzenie nr 58/2021 Rektora WSB w Toruniu w tej sprawie przewiduje, że w przypadku przeprowadzania zaliczeń/egzaminów ustnych przy użyciu środków komunikacji elektronicznej możliwe jest korzystanie tylko z konta MS Teams 365 udostępnionego przez Uczelnię bądź z platformy Moodle dla zaliczeń/egzaminów pisemnych. W przypadku nieuzyskania zaliczenia zajęć bądź niezdania egzaminu student ma prawo do jednej poprawki. Forma zaliczenia/egzaminu jest określona w sylabusie a terminy zaliczeń są podawane do wiadomości studentów w Extranecie. Wyniki zaliczeń i egzaminów są także w odpowiednim terminie podawane w Extranecie. Student, który ma zastrzeżenia do przebiegu egzaminu lub obiektywności otrzymanej oceny na egzaminie może wystąpić do dziekana o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi dziekan/prodzikan jako przewodniczący, egzaminator i wskazany przez dziekana specjalista z przedmiotu. W egzaminie tym może wziąć udział wskazany przez studenta obserwator. Regulamin studiów określa także konsekwencje niezaliczenia przedmiotu lub niezdania egzaminu, w tym możliwość warunkowego zaliczenia semestru i wpisu na kolejny oraz powtarzania semestru. Końcowa weryfikacja efektów uczenia się oparta jest na przedstawionych powyżej zasadach i procedurach dyplomowania. O wynikach oceny pracy dyplomowej studenci informowani są przed egzaminem dyplomowym a o wynikach samego egzaminu przez przewodniczącego komisji po jego zakończeniu. Studenci z orzeczoną niepełnosprawnością mogą za zgodą dziekana korzystać z możliwości z różnych sposobów adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do ich potrzeb. W szczególności dopuszczalna jest zmiana warunków zaliczania zajęć, korzystanie z dodatkowych urządzeń, udział w zaliczeniu lub egzaminie tłumacza migowego bądź asystenta. Dopuszcza się także możliwość zamiany egzaminu pisemnego na egzamin ustny, zaliczenie w indywidualnym terminie, czy też wydłużenie czasu na egzaminie/zaliczeniu pisemnym. Tak określone zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są prawidłowe. Umożliwiają one równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Stosowane w Uczelni zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen.

W Uczelni zostały przyjęte regulacje dotyczące zasad postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposobów zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Poza wskazanymi powyżej regulacjami dotyczącymi egzaminów komisyjnych oraz weryfikacją prac dyplomowych w JSA wprowadzona została odpowiednim Zarządzeniem Kanclerza polityka przeciwdziałania mobbingowi oraz uchwałą Senatu polityka antykorupcyjna. Powołane zostały odpowiednie organy, których zadaniem jest reagowanie

na zachowanie nieetyczne i niezgodne z prawem, rozpatrujące skargi zarówno ze strony studentów, jak i nauczycieli akademickich oraz prowadzące postępowania dyscyplinarne.

W roku akademickim 2020/2021 w związku z wprowadzeniem ogólnie obowiązujących przepisów administracyjnych ograniczających prowadzenie bezpośrednich form kształcenia w okresie pandemii Uczelnia do bieżącej i okresowej weryfikacji osiągania efektów uczenia się, w szczególności w odniesieniu do procesu dyplomowania stosowała technik i narzędzi informatycznych. Narzędzia te zapewniały kontrolę ich przebiegu, identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów. Szczegółowe zasady i warunki przeprowadzania egzaminów zostały określone w zarządzeniu Rektora Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu i podane do wiadomości studentów i nauczycieli akademickich. W celu właściwego przygotowania i realizacji egzaminów dyplomowych zorganizowane zostały szkolenia dla promotorów oraz indywidualne szkolenia z przewodniczącymi komisji egzaminacyjnych. Dla studentów WSB Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania przygotowało film i materiały instruktażowe dotyczące przygotowania się do egzaminu oraz zasad jego przebiegu. Materiały te Uczelnia udostępniła studentom na kanale YouTube CNTN, w Extranecie oraz za pośrednictwem korespondencji mailowej wysyłanej do studenta przed egzaminem dyplomowym.

Ocena poziomu osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia się jest procesem ciągłym i przebiega na każdym etapie kształcenia i na wszystkich rodzajach zajęć, za pomocą różnorodnych sposobów weryfikacji. Uczelnia wprowadziła standaryzację metod weryfikacji i oceniania osiągania przez studentów efektów uczenia się oraz procesu kończenia studiów. Obejmują one takie metody jak: egzaminy, kolokwia, projekty, prezentacje, obserwacja aktywności studentów, opracowanie studium przypadków, dyskusje. Stosowane metody weryfikacji uwzględniają w szczególności weryfikację osiągania umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Dokumentem poświadczającym osiągnięcie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej, a tym samym osiągnięcie efektów uczenia się przyjętych dla praktyki zawodowej jest zaświadczenie wystawiane przez zakład pracy. Ze strony Uczelni oceny osiągnięcia tych efektów uczenia się dokonuje opiekun praktyki. Metody i zasady oceny opierają się o podane w sylabusie zasady i skalę ocen. Sylabusy są weryfikowane przez menedżera kierunku we współpracy z zespołem dydaktycznym, w szczególności w aspekcie właściwego doboru metod weryfikacji. Weryfikacja efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych zajęć jest przeprowadzona przez nauczycieli je realizujących i następuje na wszystkich etapach procesu kształcenia, tj. w trakcie zajęć i na ich zakończeniu. Przegląd sylabusów dokonany przez zespół oceniający wskazuje na właściwy dobór metod weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do poszczególnych zajęć. Poziom osiągnięcia efektów uczenia się znajduje wyraz w wystawianej ocenie. Oceny są dokumentowane w prawidłowy sposób w protokołach z egzaminów, zaliczeń, sprawozdaniach z praktyki zawodowej, ocenach prac przejściowych, protokołach z egzaminów dyplomowych. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się przyjętych dla ocenianego kierunku.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się przyjętych dla języka obcego przeprowadzana jest za pomocą takich metod jak: egzamin, kolokwium, rozwiązywanie zadań, aktywność na zajęciach, wypowiedź indywidualna ustna. Metody te pozwalają na sprawdzenie osiągnięcia efektów uczenia się przyjętych dla języka obcego, w tym języka specjalistycznego i oceny stopnia jego opanowania na poziomie B2.

W odniesieniu do zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się odbywa się przez bieżącą kontrolę postępów w nauce. W okresie pandemii także zaliczenia i egzaminy odbywały się zdalnie. Stosowane technologie informatyczne (platforma Moodle lub aplikacja MS Teams) i dostępne w ich ramach narzędzia informatyczne pozwalały na wykorzystanie większości metod weryfikacji efektów uczenia określonych w sylabusach. Rozwiązania przyjęte we wskazanym powyżej zarządzeniu nr 58/2021 Rektora pozwalały na kontrolowanie samodzielności wykonywania przez studenta zadań zleconych w ramach zaliczenia/egzaminu pisemnego.

Zasady dokumentowania i przechowywania prac studentów stanowiących potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się przyjętych dla poszczególnych zajęć w formie testów, prac egzaminacyjnych, projektów, prezentacji, esejów itd. reguluje zarządzenie Dziekana wydziału prowadzącego oceniany kierunek studiów. Analiza wybranych przez zespół oceniający prac etapowych wskazuje, że tematyka prac przejściowych odpowiada celom i efektom uczenia się przyjętym dla zajęć. Stwierdzono jednak przypadki ograniczania weryfikacji jedynie w odniesieniu do efektów uczenia się z zakresu wiedzy bez dostatecznego uwzględniania efektów z zakresu umiejętności.

Tematyka prac dyplomowych jest bezpośrednio związana z zagadnieniami z obszaru szeroko rozumianej problematyki zarządzania. Dominującymi obszarami tematycznymi w pracach dyplomowych są aspekty zarządzania różnego typu organizacjami, zarządzania marketingiem, zarządzania zasobami ludzkimi. Prace mają charakter teoretyczno-empiryczny, gdyż z w ich strukturze jest jeden bądź dwa rozdziały zawierające opisy zagadnień teoretycznych oparte na literaturze przedmiotu. Jednocześnie we wszystkich ocenianych pracach zawarty był rozdział badawczy. Przedmiotem podejmowanych w pracach badań były określone problemy z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem bądź organizacją. Zakresy realizowanych badań (np. jedno przedsiębiorstwo, mała próba badawcza, jedno narzędzie badawcze, proste metody statystyczne dla analizy danych) były w ocenianych pracach dość wąskie biorąc pod uwagę przeprowadzanie ich przez zespół 3-4 osobowy. W oparciu o badania formułowane były wnioski i postulaty o charakterze praktycznym.

Przeprowadzony przez zespół oceniający przegląd i ocena prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów i prac dyplomowych wskazuje, że ich rodzaj, forma, tematyka i metodyka oraz stawiane im wymagania są w niezbędnym zakresie dostosowane do praktycznego profilu studiów oraz przyjętych dla niego efektów uczenia się. Odpowiadają one zastosowaniom wiedzy z zakresu dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany do obszarów działalności zawodowej przewidzianej dla absolwentów ocenianego kierunku studiów.

Studenci kierunku zarządzanie nie są autorami bądź współautorami publikacji fachowych. Uczelnia nie wskazała także innych ich osiągnięć zawodowych.

Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB prowadzi badania losów absolwentów poprzez Badania Atrybutów Marki. Badania prowadzone są w formie ankiety telefonicznej. Przedmiotem badań jest w szczególności ocena ogólna studiów, ocena nabytych umiejętności, przygotowanie do pracy zawodowej, poszukiwanie pracy po studiach, miejsce pracy i satysfakcja z obecnej pracy, zgodność pracy zawodowej z kierunkiem studiów, wpływ studiów na poprawę sytuacji zawodowej. Według ostatniego raportu za lata 2019-2020 z tych badań ogólna satysfakcja absolwentów kierunku zarządzanie utrzymuje się na poziomie 4,0 (w skali 1-5). Wyniki tych badań uwzględniane są przy tworzeniu i zmianach programów studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki i zasady rekrutacji na studia pierwszego stopnia są określane w odpowiednim terminie przez Senat Uczelni. Spełniają one wymagania formalne określone w przepisach prawa. Nie przewidują selekcji kandydatów ze względu na posiadaną wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Warunki rekrutacji są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów. Uchwała rekrutacyjna nie uwzględnia informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów niezbędnych do korzystania z metod i technik kształcenia na odległość.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów wprowadzone w Uczelni są zgodne z przepisami prawa, przy czym nie były dotychczas wykorzystywane na ocenianym kierunku. Zasady i procedury dotyczące uznawania efektów uczenia się osiągniętych w innej uczelni są określone w regulaminie studiów i zapewniają możliwość ich identyfikacji oraz oceny adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się przyjętym w programie studiów ocenianego kierunku. Procedura dyplomowania obejmuje niezbędne elementy i umożliwia potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Ogólne zasady weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określone zostały w regulaminie studiów. Zapewniają one bezstronność, rzetelność i przejrzystość formułowania ocen a także równe traktowanie studentów. W odniesieniu do studentów z niepełnosprawnością istnieje możliwość dostosowania metod i sposobów weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się do ich indywidualnych potrzeb. Przyjęto odpowiednie zasady i procedury dotyczące postępowania w sytuacjach konfliktowych oraz w przypadku zachowań nieetycznych. Zapewnione jest przekazywanie studentom informacji zwrotnych o osiągniętych efektach uczenia się oraz wgląd do prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych.

Metody weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie nauczania stosowane w ramach poszczególnych zajęć zapewniają skuteczną ocenę stopnia ich osiągnięcia. Odnosi się to w szczególności do oceny ich przygotowania do wymagań rynku pracy. Stosowane są właściwe metody weryfikacji znajomości języka obcego. Regulacje wewnętrzne przyjęte w Uczelni na czas zawieszenia prowadzenia zajęć w siedzibie Uczelni w związku z pandemią oraz udostępnione nauczycielom akademickim i studentom techniki i narzędzia kształcenia na odległość pozwalają na prawidłowe stosowanie metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się i dokonywanie oceny pracy studentów.

Osiągnięcia studentów są dokumentowane w formie prac etapowych i dyplomowych. Zakres wiedzy i umiejętności weryfikowanych na podstawie prac etapowych, z którymi zapoznał się zespół oceniający był dla większości z nich zgodny z efektami uczenia się przyjętymi do zajęć. Tematyka prac dyplomowych jest zgodna z kierunkiem studiów i dyscyplinami, do której został on przyporządkowany. Metodyka i treść prac dyplomowych jest dostosowana do poziomu studiów i praktycznego profilu kształcenia.

Studenci ocenianego kierunku nie byli w ostatnich latach autorami bądź współautorami publikacji fachowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Można w pełni potwierdzić, iż nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia na ocenianym kierunku studiów posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie dyscyplin, do których przypisano kierunek i/lub doświadczenie zawodowe, w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku. Struktura kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na kierunku zarządzanie posiadającej co najmniej stopień doktora według dyscyplin przedstawia się następująco: nauki o zarządzaniu i jakości 25 osób, ekonomia i finanse 21 osób, pozostałe dyscypliny 21 osób, razem 67 nauczycieli akademickich posiadających stopień dr, doktora habilitowanego lub tytuł profesora. Z tego 32 osoby są zatrudnione w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Uczelnia podkreśla przy tym, iż cechą wyróżniającą kierunek zarządzanie jest dobór osób prowadzących zajęcia w oparciu o trzy, łącznie rozpatrywane kryteria: (1) dorobek naukowy, (2) umiejętności i doświadczenie dydaktyczne, (3) doświadczenie praktyczne w zakresie prowadzonych zajęć. Podejście takie wynika z praktycznego profilu kształcenia na kierunku. Osoby posiadające bogate doświadczenie zawodowe zdobyte poza szkolnictwem wyższym realizują zazwyczaj zajęcia z przedmiotów specjalnościowych. Można potwierdzić, iż faktycznie duża część nauczycieli akademickich posiada jednocześnie doświadczenie praktyczne związane z rodzajem prowadzonych zajęć. Wśród członków kadry dydaktycznej można przykładowo wskazać prezesów zarządów czy menedżerów spółek, specjalistów ds. finansów, ekspertów oceniających projekty, czy nawet eksperta Komisji Europejskiej.

łącznie w roku akademickim 2021/2022 w proces dydaktyczny na kierunku włączonych jest 128 osób, w tym 2 z tytułem naukowym profesora, 11 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 54 ze stopniem naukowym doktora oraz 61 z tytułem zawodowym magistra, w tym lektorzy. Struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć na ocenianym kierunku studiów.

Informacje zawarte w raporcie samooceny, w tym w szczególności bogaty wykaz działań szkoleniowych, w których uczestniczyli nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia a także spotkania z nauczycielami akademickimi i studentami, a przede wszystkim odbyte hospitacje zajęć pozwalają stwierdzić, iż kadra dydaktyczna kierunku posiada właściwe kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Należy podkreślić, iż wszystkie wskazane źródła informacji potwierdzają dobre przygotowanie kadry do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W trakcie spotkania z nauczycielami akademickimi podkreślali oni wszechstronne wsparcie jakiego doświadczali w sytuacji przejścia na nauczanie zdalne i wskazywali na posiadane dzięki temu kompetencje. Hospitacje zajęć zdalnych w pełni potwierdziły dobre przygotowanie nauczycieli do ich prowadzenia.

Analiza obciążeń godzinowych poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, w tym obciążeń związanych z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie wykazała żadnych nieprawidłowości. Należy podkreślić, iż przydział zajęć uwzględnia aktualny dorobek naukowy i/lub doświadczenie praktyczne członków kadry dydaktycznej. Nie stwierdzono sytuacji nieprawidłowości w przydziale zajęć. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Nauczyciele akademicy zatrudnieni w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy realizują co najmniej 50% godzin zajęć, średnio na ocenianym kierunku studiów udział ten waha się w granicach od 60 do 69% w zależności od roku studiów. Obciążenie godzinowe zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami. Nadzór nad realizacją zajęć jest realizowany na kilku poziomach. Zajęcia zdalne są monitorowane przez specjalną komórkę jaką jest Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania. Do jego zadań należy monitorowanie funkcjonowania projektu e-serwisów, kierowaniem procesem okresowych szkoleń wykładowców (jako autorów e-serwisów) oraz studentów – użytkowników wyżej wymienionych rozwiązań. Funkcje nadzoru nad procesem dydaktycznym pełnią też wyniki badania ankietowego studentów oceniających zajęcia dydaktyczne (OKD), a także wyniki Badań Atrybutów Marki. Ponadto stały bieżący nadzór nad realizacją zajęć pełni Menedżer kierunku. Można potwierdzić, iż realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest na bieżąco kontrolowana.

Właściwa z punktu widzenia dorobku naukowego i doświadczenia praktycznego obsada zajęć dydaktycznych wskazuje na prawidłowy dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Za realizację polityki kadrowej formalnie odpowiadają Rektor i Kanclerz. Jednak na praktyczny dobór kadry kluczowy wpływ ma Dziekan. Przy zatrudnianiu kadry dydaktycznej bierze się jak wskazano wyżej pod uwagę jednocześnie dorobek naukowy, dydaktyczny i zawodowy, w tym w szczególności zgodność praktycznego doświadczenia zawodowego kandydata z zakresem prowadzonych zajęć. Dodatkową formą weryfikacji przy zatrudnianiu jest wynik rozmowy kwalifikacyjnej. Warto zauważyć, iż Dział Rekrutacji i Rozwoju (HR) kompletuje dokumenty osób zgłaszających się do Uczelni z zamiarem podjęcia zatrudnienia i posiadających odpowiednie kwalifikacje za pomocą systemu ELEVATO.

Uczelnia zaspokaja potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Menedżer kierunku jest odpowiedzialny za definiowanie potrzeb rozwoju kompetencji dydaktyczno-metodycznych kadry z danego kierunku. Potrzeby w zakresie rozwoju tychże kompetencji opracowuje się w oparciu o wyniki okresowej oceny, wyniki monitoringu sesji i oceny osiągniętych przez studentów efektów uczenia się, wyniki badania ankietowego studentów oceniających zajęcia dydaktyczne (OKD), a także wyniki Badań Atrybutów Marki. Jako szczególne podejście do dbałości o rozwój kompetencji dydaktycznych należy traktować wdrożony system certyfikacji kompetencji dydaktycznych. Certyfikat A potwierdzający przygotowanie do prowadzenia zajęć (poprzedzony szkoleniami) jest warunkiem do powierzenia prowadzenia zajęć. Certyfikat B potwierdza zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji w poszerzonym zakresie metodyki nauczania, korzystania z nowoczesnych technologii oraz sfery psychospołecznej w procesie dydaktycznym zgodne z obowiązującymi na Uczelni standardami jakości. Certyfikat C – ma na celu poświadczenie pozyskania wysoko wyspecjalizowanych kompetencji dydaktycznych z obszaru metodyczno-psychologicznego, modułu umiejętności informatycznych oraz zarządzania informacjami. Ponadto od roku 2016/2017 prowadzony jest Certyfikat P – mający na celu

poświadczenie uzyskania kompetencji dydaktycznych umożliwiających pełnienie roli promotora prac dyplomowych. W trakcie spotkania z nauczycielami akademickimi potwierdzono praktyczne funkcjonowanie przyjętego systemu.

Odnosząc się bezpośrednio do realizowanych szkoleń na rzecz podwyższania kompetencji dydaktycznych warto wspomnieć o realizowanym projekcie „ZINTEGROWANI – kompleksowy program rozwoju Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu” (nr projektu POWR.03.05.00-00-Z055/17), którego celem jest wzrost poziomu kompetencji dydaktycznych, informatycznych i językowych kadry dydaktycznej WSB poprzez wewnętrzne i zewnętrzne kursy i szkolenia, tym samym wzrost jakości kształcenia w uczelni. Projekt skierowany jest do całego zespołu wykładowców WSB i obejmuje swoim zakresem: moduł umiejętności metodyczno-psychologicznych; moduł umiejętności informatycznych oraz moduł umiejętności językowych. W okresie od stycznia 2020 roku do lutego 2022, odbyło się kilkanaście szkoleń, w tym między innymi:

- „Innowacyjne projektowanie zajęć dydaktycznych” – 23.11.2020; 24.11.2020; 9.03.2021; 29.03.2021; 10.05.2021; 23-24.11.2021,
- „Różne style uczenia się, metody aktywizujące uczenie” – 9.01.2020; 10.01.2020; 14-18.05.2020; 26-29.05.2020; 3-4.11.2020; 16-17.11.2020; 14 i 21.04.2021;
- „Student zdolny i mniej zdolny” – 29.01.2020; 20.02.2020; 15-22.01.2021; 19 - 26.02.2021,
- „Mentoring/Tutoring” – 22-23.10.2020; 19-20.11.2020; 27-28.05.2021
- „Neuroandragogika” – 2 i 9.12.2020; 4 i 11.12.2020; 29.11. i 6.12. 2021
- „Design-thinking” – 08.03.2020; 05-06.05.2020,
- „Moduł umiejętności informatycznych i zarządzania informacją – warsztat” – 23-24.01.2020; 6-8.05.2020; 11-13.05.2020; 13-14 i 20-21.05.2021,
- „Moduł w zakresie dydaktyki w j. obcym – kurs, C1+” – 14-28.09.2020; r.a. 2020/2021; r.a.

Uczelnia daje także możliwość doskonalenia się wykładowcom w ramach szkoleń zewnętrznych. W raporcie samooceny wymieniono 9 przykładów takich kursów i szkoleń.

W ramach przystosowania się do konieczności prowadzenia zajęć na odległość intensywnie podnoszono umiejętności informatyczne i zarządzania informacją. Odbyły się szkolenia w zakresie prowadzenia zajęć zdalnych z wykorzystaniem platformy do prowadzenia webinarów + integracja z Moodle. Zrealizowano szkolenia on-line wdrażające kadrę dydaktyczną w obsługę platform e-learningowych i ich wykorzystania do prowadzenia zajęć synchronicznych i asynchronicznych. Od października do grudnia 2020 r. zrealizowano cykl szkoleń w ok. 40 grupach.

W zakresie działań na rzecz doskonalenia kompetencji dydaktycznych od roku akademickiego 2014/2015 w ramach Grupy WSB organizowane są spotkania metodyków i dydaktyków, w ramach których odbywają się warsztaty metodyczne, mające służyć wymianie dobrych praktyk związanych z procesem dydaktycznym oraz dających możliwość poszerzania wiedzy z zakresu metodyki kształcenia. Konferencje te są organizowane holdingowo dla wszystkich metodyków oraz kadry dydaktycznej, która rozwija swoje umiejętności i kompetencje w tym obszarze.

Wszystkie osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne są systematycznie oceniane przez studentów. Warto podkreślić, iż Wydział dysponuje elektronicznym systemem Oceny Kadry Dydaktycznej (OKD). Jest to system ankietyzacji, który udostępniany jest studentom za pośrednictwem Extranetu. Każde zajęcia podlegają ocenie za pomocą oceny ilościowej (wystawieniu oceny prowadzącemu zajęcia) oraz jakościowej (możliwość dodania komentarza na temat zajęć). Zgodnie z raportem samooceny w semestrze letnim 2020/2021 studenci kierunku zarządzanie w WFiZ w Toruniu, ocenili zajęcia na 4,79 w skali 1-5. Na podstawie dyskusji z przedstawicielami Uczelni można stwierdzić, iż wyniki

są przedmiotem analiz menedżera kierunku i Władz Wydziału i są wykorzystywane do doskonalenia procesu kształcenia.

Uczelnia zapewnia przeprowadzanie okresowych ocen nauczycieli akademickich. Ocena kadry obejmuje trzy sfery działalności, na którą składają się: jakość prowadzonych zajęć dydaktycznych, zarówno pod względem merytorycznym, jak i metodycznym, zaangażowanie w rozwój naukowy oraz osiągnięcia organizacyjne. Zgodnie z dobrą praktyką zajęcia dydaktyczne oceniane są na podstawie badania ankietowego studentów i hospitacji zajęć. Rozwój naukowy mierzy się liczbą publikacji naukowych, rangą wydawnictw, udziałem w programach naukowo-badawczych, badawczych i rozwojowych oraz czynnym uczestnictwem w konferencjach i seminariach, pozyskiwaniem grantów, osiąganiem kolejnych stopni i tytułów naukowych. Działalność organizacyjna oceniana jest w sposób jakościowy. Na podstawie rozmów w trakcie wizytacji z przedstawicielami Uczelni można potwierdzić, iż wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych. Podano także przykład rezygnacji ze współpracy z dydaktykiem niekorzystnie ocenionym w ramach ankiet studenckich.

Zgodnie z treścią raportu samooceny i rozmów z przedstawicielami Uczelni można stwierdzać, iż Władze WSB w Toruniu szczególną wagę przywiązują do stabilności kadry i jej rozwoju naukowego, co znajduje wyraz w takich działaniach jak:

- na etacie zatrudniani są niemal wyłącznie pracownicy, dla których WSB jest podstawowym miejscem pracy,
- pozyskiwane są osoby posiadające bogate doświadczenie zawodowe poza szkolnictwem wyższym,
- wspieranie nauczycieli akademickich w zakresie otwierania przewodów doktorskich i habilitacyjnych na uczelniach posiadających stosowne uprawnienia,
- nauczyciele akademicy realizujący prace „awansowe” wspierani są m.in. poprzez udzielanie urlopów naukowych, zmniejszenie pensum dydaktycznego,
- za oryginalne i twórcze osiągnięcia naukowe przyznawana jest nagroda Rektora,
- finansowanie wyjazdów nauczycieli akademickich na konferencje i seminaria naukowe,
- dostęp do aktualnej literatury naukowej oraz baz naukowych znajdujących się w Bibliotece WSB,
- możliwość wyjazdów zagranicznych, w tym wymiana z uczelniami partnerskimi w programie Erasmus+,
- dbałość o rozwój warsztatu metodycznego nauczycieli akademickich o czym była mowa już wyżej.

O efektywności działań na rzecz rozwoju naukowego świadczą awanse nauczycieli akademickich. Od roku 2018 2 osoby uzyskały stopień doktora habilitowanego oraz 5 osób stopień doktora.

Jednostką ogólnouczelnianą, działającą pod kierunkiem Rektora, wspomagającą i aktywującą rozwój naukowy pracowników, jest Instytut Rozwoju Badań Naukowych (IRBN), którego zadania oraz strukturę określa regulamin organizacyjny.

Odnosnie stosowanych zasad rozwiązywania konfliktów Uczelnia wskazuje na zasady równego traktowania w zatrudnieniu, które ujęte zostały w regulaminie pracy WSB w Toruniu. Definiuje się tam pojęcie dyskryminacji oraz określa się katalog naruszeń zasad równego traktowania w zatrudnieniu. Ponadto w Uczelni została wprowadzona Zarządzeniem Kanclerza polityka przeciwdziałania mobbingowi, w której opisane są wszystkie procedury antymobbingowe (Zarządzenie nr 12/2015 Kanclerza Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu w sprawie wprowadzenia polityki

przeciwdziałania mobbingowi w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu). Ponadto uchwałą Senatu została wprowadzona Polityka Antykorupcyjna (Uchwała nr 14/2020 Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu z dnia 11 lutego 2020 roku w sprawie zatwierdzenia Polityki Antykorupcyjnej Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu Senatu). Ujęciu organizacyjnym w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu funkcjonują następujące organy odpowiedzialne za rozpatrywanie skarg zarówno ze strony studentów, jak i nauczycieli akademickich:

- Wydziałowa komisja dyscyplinarna,
- Uczelniana komisja dyscyplinarna,
- Rzecznik dyscyplinarny ds. Studentów,
- Komisja dyscyplinarna nauczycieli akademickich,
- Rzecznik dyscyplinarny nauczycieli akademickich.

Rzeczników i komisje dyscyplinarne powołuje Rada Akademicka Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu. Ponadto zarządzeniem Kanclerza nr 6/2020 z dnia 14.02.2020 r. został powołany doradca ds. etyki. WSB w Toruniu prowadzi rejestr usług niezgodnych zgodnie z normą ISO 9001. Są w nim dokumentowane wszystkie zgłoszenia dotyczące nieprawidłowości i niezgodności z przyjętymi procedurami oraz podjęte w związku z tym działania korygujące i naprawcze. Ponadto podkreśla się, iż w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się regulamin studiów przewiduje egzamin komisyjny, a w celu zapobieganiu i reagowaniu na zachowanie nieetyczne i niezgodne z prawem przewiduje się postępowanie dyscyplinarne. Na spotkaniach z przedstawicielami Uczelni jak i z nauczycielami akademickimi podkreślano, iż do sytuacji konfliktowych dochodzi bardzo rzadko. Jednak można rekomendować wprowadzenie dodatkowych procedur rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom w odniesieniu do nauczycieli akademickich.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia na ocenianym kierunku studiów posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości oraz dyscypliny ekonomia i finanse i/lub doświadczenie zawodowe, w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku. Łącznie w roku akademickim 2021/2022 w proces dydaktyczny na kierunku włączonych jest 128 osób, w tym 2 z tytułem naukowym profesora, 11 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 54 ze stopniem naukowym doktora oraz 61 z tytułem zawodowym magistra, w tym lektorzy. Struktura kwalifikacji, w tym według dyscyplin naukowych oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć na ocenianym kierunku studiów. Duża część nauczycieli akademickich posiada jednocześnie doświadczenie praktyczne związane z rodzajem prowadzonych zajęć co umożliwia nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych. Można stwierdzić, iż kadra dydaktyczna kierunku posiada właściwe kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć. W odpowiednim wymiarze zatrudniani są także praktycy gospodarczy. Wizytacja w pełni potwierdziła dobre przygotowanie kadry do prowadzenia zajęć, w tym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia

na odległość. Przydział zajęć uwzględnia aktualny dorobek naukowy i/lub doświadczenie praktyczne członków kadry dydaktycznej. Nie stwierdzono sytuacji nieprawidłowości w przydziale zajęć. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć. Obciążenie godzinowe zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami. Można potwierdzić, iż realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest na bieżąco kontrolowana i to na kilku poziomach. Właściwa z punktu widzenia dorobku naukowego i doświadczenia praktycznego obsada zajęć dydaktycznych wskazuje na prawidłowy dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Na bardzo wysokim poziomie Uczelnia zaspokaja potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Jako szczególne podejście do dbałości o rozwój kompetencji dydaktycznych należy traktować wdrożony system certyfikacji kompetencji dydaktycznych. W ramach przystosowania się do konieczności prowadzenia zajęć na odległość intensywnie podnoszono umiejętności informatyczne i zarządzania informacją. Wsparcie w tym zakresie zostało wysoko ocenione przez nauczycieli akademickich. Wszystkie osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne są systematycznie oceniane przez studentów. Warto podkreślić, iż Wydział dysponuje elektronicznym systemem Oceny Kadry Dydaktycznej (OKD). Na podstawie rozmów w trakcie wizytacji z przedstawicielami Uczelni można potwierdzić, iż wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych. Uczelnia szczególną wagę przywiązuje do stabilności kadry i jej rozwoju naukowego, co znajduje wyraz w szeregu praktycznych działań. Przyjęto podstawowe regulacje dotyczące rozwiązywania konfliktów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajmowane przez Uczelnię dwa budynki są własnością Założyciela i są wykorzystywane na podstawie umów najmu. Łącznie w budynku A jest dostępnych 1212 miejsc dydaktycznych, a w budynku B 1115 miejsc dydaktycznych. Na podstawie danych z raportu samooceny jak i na podstawie wirtualnego zwiedzania Uczelni można potwierdzić, iż sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, w tym nabywania umiejętności praktycznych. Sale są wyposażone w sprzęt multimedialny, w tym często nagłośnienie. Meble są nowoczesne i dostosowane do procesu uczenia się. W pracowniach dydaktycznych studenci mogą wykonywać czynności właściwe dla przyszłej pracy zawodowej.

Na wysoką ocenę zasługuje infrastruktura informatyczna. Wydział Finansów i Zarządzania w Toruniu dysponuje 5 pracownikami komputerowymi, oraz 8 ogólnodostępnymi kioskami internetowymi. Dodatkowo do prowadzenia zajęć informatycznych przygotowanych jest też 6 sali dydaktycznych jako tzw. Mobilne Pracownie Komputerowe wyposażone w 20 notebooków każda. Biblioteka dysponuje 8 stanowiskami komputerowymi: w tym terminal bazy Academica oraz trzy stanowiska dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wszystkie komputery zapewniają dostęp do Internetu, z możliwością korzystania z baz elektronicznych oraz katalogu bibliotecznego OPAC. Odnośnie dysponowania oprogramowaniem ważne, iż Uczelnia wskazuje konkretne zajęcia, na których wykorzystuje się określony rodzaj oprogramowania. I tak moduły: *informatyka w zarządzaniu*, *grafika komputerowa*, *arkusze kalkulacyjne* czy *gra menadżerska*, odbywają się w laboratoriach ze specjalistycznym oprogramowaniem (m.in. systemy ERP – Comarch i SAP GUI, pakiety graficzne Corel i Adobe, pakiet biurowy Office 365). Niektóre moduły (*statystyka*, *ekonometria i prognozowanie*) korzystają ze standardowego oprogramowania, np. arkusze kalkulacyjne i oprogramowania open source, np. oprogramowania ekonometrycznego GRETL. W szczególności występuje powiązanie realizacji modułów kształcenia z następującymi programami:

- *zarządzanie projektami* (I stopień): GanttProject, OpenProj, MS Planner;
- *gra menadżerska* (I stopień): Zespołowa gra decyzyjna;
- *ekonometria i prognozowanie* (I stopień): Pakiet ekonometryczny GRET;
- *grafika komputerowa* (I stopień): Corel, Adobe;
- *informatyka w zarządzaniu* (I stopień): ERP Optima, SAP GUI (bazy danych), Pakiet Office 365, Google docs;
- *arkusze kalkulacyjne* (I stopień): Pakiet Office 365;
- *rachunkowość* (I stopień): Comarch ERP Optima (rachunkowość);
- *statystyka* (I stopień): Arkusz kalkulacyjny MS Excel;
- *podstawy prawa gospodarczego* (I stopień): Systemy informacji prawnej Lex i Legalis;
- *logistyka* (I stopień): ARIS Toolset, Trans EU;
- *zarządzanie wynagrodzeniem* (I stopień): Insert Gratyfikant;
- *narzędzia marketingu w sprzedaży* (I stopień): Asystent CRM.

Można w pełni potwierdzić, iż liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk w pracowniach dydaktycznych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie itp. są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

System biblioteczno-informacyjny WSB w Toruniu tworzy Biblioteka Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu. W skład Biblioteki Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu wchodzi: Biblioteka Główna WSB w Toruniu, znajdująca się na Wydziale Finansów i Zarządzania w Toruniu; oraz Biblioteka Wydziału Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy. Biblioteka w Toruniu obejmuje wypożyczalnię i czytelnię (195 m²) na 50 miejsc oraz 10 stanowisk komputerowych z dostępem do katalogów i baz danych, w tym 2 stanowiska komputerowe przystosowane do potrzeb czytelnika z niepełnosprawnościami oraz stanowisko do korzystania z zasobów Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica, dwa skanery; na terenie czytelnicy dostępna jest również sieć bezprzewodowa. Godziny otwarcia Biblioteki są dostosowane do potrzeb studentów. Czytelnia: poniedziałek-piątek w godz. 9.00-16.00, sobota 9.00-18.00, niedziela 9.00-15.00; wypożyczalnia: środa w godz. 9.00-16.00, sobota 9.00-18.00, niedziela 9.00-15.00.

Biblioteki WSB pracują w oparciu o kompleksowy system biblioteczny ProLib M21. System ProLib umożliwia pełną automatyzację czynności związanych z gromadzeniem, katalogowaniem, udostępnianiem zbiorów bibliotecznych oraz wyszukiwaniem informacji o nich. Zapewnia również automatyzację operacji związanych z obsługą czytelników. Czytelnicy z dowolnego miejsca mogą przeglądać katalogi, zamawiać, rezerwować i wypożyczać dokumenty ze zbiorów swojej biblioteki, ale także tworzyć, przydatne do nauki i pisania prac dyplomowych, zestawienia literatury.

Zasoby biblioteczne zarówno w formie tradycyjnej jak i dostępu do baz danych oraz publikacji w formie elektronicznej można ocenić jako w pełni odpowiadające potrzebom kierunku. Stan księgozbioru Biblioteki WSB w Toruniu i Bydgoszczy przedstawia się następująco:

Księgozbiór ogółem Toruń: 34 793; Bydgoszcz: 21 089, w tym: książki: T: 32 602; B: 20 683, w tym wydawnictwa ciągłe T: 2 191; B: 406, zbiory elektroniczne T: 668; B: 471, zbiory audiowizualne T: 270; B: 219, liczba tytułów książek elektronicznych (dostępnych w licencjonowanych zbiorach elektronicznych) T: 49 955 ; B:49 955, liczba tytułów czasopism elektronicznych (dostępne w licencjonowanych zbiorach elektronicznych): T: 76 859; B: 76 859.

Biblioteki przystąpiły do projektu, finansowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Wirtualna Biblioteka Nauki. Tym samym obie Biblioteki uzyskały dostęp do komercyjnych baz danych zawierających artykuły z zagranicznych czasopism naukowych. Od 2016 roku biblioteki zapewniają możliwość korzystania z zasobów Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academia, która udostępnia zasoby cyfrowe Biblioteki Narodowej, w tym współczesne książki i czasopisma naukowe ze wszystkich dziedzin wiedzy. W pełni można potwierdzić, iż Uczelnia zapewnia szeroki dostęp do elektronicznych baz danych.

W trakcie wizytacji nie stwierdzono niezgodności infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP.

W budynkach Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu funkcjonuje sieć punktów dostępowych zapewniających bezprzewodowy dostęp do Internetu. Z sieci bezprzewodowej mogą korzystać wszyscy studenci, słuchacze i pracownicy po przejściu procedury autoryzacji. Ponadto na terenie uczelni rozmieszczone jest 8 kiosków multimedialnych pozwalających na swobodny dostęp do Internetu, a w szczególności do extranetu studenckiego. Ponadto studenci mają swobodny dostęp do pracowni komputerowych (100 stanowisk) w czasie, gdy nie odbywają się tam zajęcia dydaktyczne. Dostępne są też stanowiska w Bibliotece (5 komputerów + 16 gniazd). Można stwierdzić, iż zapewniono studentom możliwości realizacji własnych prac poza godzinami zajęć.

Na czterech stanowiskach komputerowych (w bibliotece i w trzech pracowniach) zainstalowane jest specjalistyczne oprogramowanie dla osób niedowidzących „SuperNova”. Stanowiska te wyposażone są w dostosowaną dla takich osób klawiaturę i monitor.

Zapewnione jest dostosowanie infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością. W budynkach zapewniono dostęp do wszystkich pomieszczeń osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich, a także dostosowane do potrzeb takich osób toalety. Wszystkie laboratoria komputerowe wyposażono w stanowisko specjalnie przygotowane dla osób niedowidzących. Stanowisko takie posiada duży monitor wysokiej rozdzielczości (24 cale), specjalną klawiaturę (m.in. żółte klawisze z czarnymi oznaczeniami) oraz oprogramowanie SuperNova usprawniające korzystanie z komputera osobom niedowidzącym. Stanowisko jest umiejscowione w taki sposób, aby ułatwić korzystanie z niego osobom poruszającym się na wózkach. Na wydziale funkcjonuje Pełnomocnik Kanclerza ds. osób niepełnosprawnych, który diagnozuje potrzeby, wypożycza sprzęt (notebooki, dyktafony, czytniki, itp.) oraz służy wsparciem.

Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami. Najczęściej wykorzystywanym rozwiązaniem jest platforma szkoleń elektronicznych Moodle. Dzięki platformie studenci korzystać mogą z ponad 700 e-serwisów stanowiących cenne uzupełnienie zajęć prowadzonych w formie wykładów, konwersatoriów, ćwiczeń oraz seminariów dyplomowych. Prowadzenie e-serwisów należy do obowiązków każdego wykładowcy. Zasoby edukacyjne umieszczane na platformie wykonane są zarówno w formie plików tekstowych, prezentacji, jak również podręczników wideo. Zamieszczane w serwisach materiały, udostępniane są również studentom na urządzenia przenośne (tablety i smartfony). Kolejnym rozwiązaniem wspomagającym proces dydaktyczny, jest platforma szkoleń elektronicznych w czasie rzeczywistym. Umożliwia ona transmisje zajęć do sieci Internet, zapewniając aktywne uczestnictwo osobom, które z różnych przyczyn, nie mogły przybyć do siedziby Uczelni. Platforma wykorzystywana jest również w procesie konsultacji sieciowych. Aby zapewnić właściwą obsługę procesu wdrażania metod e-learningowych, Rektor powołał Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania. Do jego zadań należy monitorowanie funkcjonowania projektu e-serwisów, kierowaniem procesem okresowych szkoleń wykładowców (jako autorów e-serwisów) oraz studentów – użytkowników wyżej wymienionych rozwiązań. W ramach Centrum funkcjonuje również Zespół Opracowań Multimedialnych, którego głównym zadaniem jest przygotowywanie zaawansowanych technologicznie zasobów edukacyjnych.

W procesie kształcenia synchronicznego wykorzystuje narzędzia pakietu MS365, w szczególności MS Teams. Dzięki specjalnemu oprogramowaniu studenci mogą korzystać z oprogramowania komputerów w laboratoriach z komputerów domowych.

Zasoby biblioteczne ilościowo scharakteryzowane wyżej są odpowiednie pod względem zakresu tematycznego i aktualne z punktu widzenia potrzeb procesu dydaktycznego. Pozwalają na przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej właściwej dla kierunku oraz prawidłową realizację zajęć. Analiza zasobów bibliotecznych w kontekście literatury przewidzianej w kartach przedmiotów wykazała, iż obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów. Zasoby biblioteczne jak już wskazywano wyżej są dostępne w formie tradycyjnej oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej. Szeroki zakres udostępniania zasobów bibliotecznych w formie elektronicznej zasługuje na uznanie.

W szerokim zakresie zapewnione są materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej. Studenci mogą jak wspomniano wyżej korzystać z ponad 700 e-serwisów stanowiących uzupełnienie zajęć prowadzonych w formie wykładów, konwersatoriów, ćwiczeń oraz seminariów dyplomowych. Prowadzenie e-serwisów należy do obowiązków każdego wykładowcy. Zasoby edukacyjne umieszczane na platformie wykonane są zarówno w formie plików tekstowych, prezentacji, jak również podręczników wideo. Zamieszczane w serwisach materiały, udostępniane są również studentom na urządzenia przenośne (tablety i smartfony). W kontekście udostępniania zasobów cyfrowych warto przywołać formułę tak zwanej Biblioteki Cyfrowej Wyższych Szkół Bankowych i Dolnośląskiej Szkoły Wyższej (BC WSB-DSW). Podstawowym celem BC SB-DSW jest stworzenie dostępu do zasobów naukowych, dydaktycznych i edukacyjnych Wyższych Szkół Bankowych i Dolnośląskiej Szkoły Wyższej. Zasób Biblioteki tworzą kolekcje czasopism, monografii, materiałów dydaktycznych. Ponadto WSB w Toruniu w 2019 roku utworzyła dostępną on-line, Bibliotekę Materiałów Dydaktycznych. Zawiera ona skatalogowane zasoby materiałów dydaktycznych, które

powstały w ramach projektów realizowanych w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu. Zasób materiałów dydaktycznych tworzą m.in. materiały do zajęć, manuale, filmy dydaktyczne, kontenty, case study, karty przedmiotu itp. Są one udostępnione nauczycielom akademickim w celu wykorzystania w ramach procesu dydaktycznego odbywającego się wyłącznie w WSB w Toruniu.

Rozwój i doskonalenie infrastruktury dydaktycznej oraz zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych nie budzi zastrzeżeń z perspektywy odnotowanego wysokiego poziomu i aktualności tych zasobów. Zgodnie z ustaleniami w trakcie wizytacji proces przeglądu infrastruktury dydaktycznej odbywa się raz do roku i dotyczy m.in. określenia technicznych możliwości, kosztów związanych z modernizacją instalacji, przebudową laboratoriów, zakupem mebli i innego wyposażenia. Zakupy na podstawie takiego przeglądu dokonywane są zgodnie z „Procedurą zakupu materiałów i usług”. Ocenę stanu technicznego i ilościowego wyposażenia specjalistycznego oraz ich aktualizację opisuje „Procedura dostępu i użytkowania laboratoriów”. Ponadto Centrum IT prowadzi na bieżąco rejestr oprogramowania zainstalowanego w poszczególnych laboratoriach. Zapewniony jest udział nauczycieli akademickich, gdyż prowadzący zajęcia mogą zgłosić zapotrzebowanie na oprogramowanie, które nie jest aktualnie dostępne. W trakcie spotkania z kadrą dydaktyczną uczestnicy jednoznacznie potwierdzili, iż Uczelnia szybko reaguje na wszelkie potrzeby związane z doskonaleniem infrastruktury informatycznej.

Oprogramowanie w pracowniach komputerowych podlega regularnym przeglądom – w wakacje „przegląd główny” i przeglądy konkretnych rozwiązań przed pierwszymi zajęciami wykorzystującymi dane oprogramowanie. Cały proces odbywa się przy wsparciu merytorycznym wykładowców, którzy wdrażane rozwiązania będą wykorzystywać na swoich zajęciach.

Obowiązująca „Procedura monitorowania księgozbioru przez wykładowców i zgłaszania potrzeb jego uzupełniania” ma na celu zapewnienie i utrzymanie wysokiego poziomu zasobów bibliotecznych. Przynajmniej raz w roku zasoby wzbogacane są na podstawie zaktualizowanych kart przedmiotów, a wykładowcy zgłaszają do biblioteki konieczność zakupu niezbędnej im do pracy dydaktycznej literatury i czasopism. Zakupy dokonywane są także na podstawie bieżących zamówień wykładowców i studentów. Wykładowcy potwierdzali, iż faktycznie nie odnotowują oni problemów z zapewnieniem zgłaszanej literatury.

Udział studentów w procesie przeglądów infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej także jest zapewniony. Studenci mogą zgłaszać potrzeby dotyczące infrastruktury dydaktycznej, informatycznej i wyposażenia w ramach Badania Atrybutów Marki (BAM) oraz bezpośrednio do Menedżera kierunku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, w tym nabywania umiejętności praktycznych. Na wysoką ocenę zasługuje infrastruktura informatyczna. Uczelnia wskazuje konkretne zajęcia, na których wykorzystuje się określony rodzaj oprogramowania. Można w pełni potwierdzić, iż liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk w pracowniach dydaktycznych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie itp. są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne

wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Zasoby biblioteczne zarówno w formie tradycyjnej jak i dostępu do baz danych oraz publikacji w formie elektronicznej można ocenić jako w pełni odpowiadające potrzebom kierunku. Zapewniono studentom możliwości realizacji własnych prac poza godzinami zajęć. Zapewnione jest dostosowanie infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami. Zasoby biblioteczne ilościowo jak i pod względem zakresu tematycznego są dostosowane i aktualne z punktu widzenia potrzeb procesu dydaktycznego. W szerokim zakresie zapewnione są materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej.

Rozwój i doskonalenie infrastruktury dydaktycznej oraz zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych nie budzi zastrzeżeń z perspektywy odnotowanego wysokiego poziomu i aktualności tych zasobów. Zgodnie z ustaleniami w trakcie wizytacji proces przeglądu infrastruktury dydaktycznej odbywa się raz do roku. Zapewniony jest udział nauczycieli akademickich, gdyż prowadzący zajęcia mogą zgłosić zapotrzebowanie na oprogramowanie, które nie jest aktualnie dostępne. Udział studentów w procesie przeglądów infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej także jest zapewniony. Studenci mogą zgłaszać potrzeby dotyczące infrastruktury dydaktycznej, informatycznej i wyposażenia w ramach Badania Atrybutów Marki (BAM) oraz bezpośrednio do Menedżera kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym kierunku zarządzanie Wydziału Finansów i Zarządzania Wyższej szkoły Bankowej w Toruniu nie ma charakteru fasadowego a wręcz przeciwnie ma charakter permanentny i bardzo intensywny. Uczelnia posiada ponad dwadzieścia podpisanych porozumień o współpracy z różnymi instytucjami z sektora publicznego i prywatnego, które oferują szeroką pomoc w sprawie kształcenia studentów. We współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym można wyodrębnić cztery zasadnicze płaszczyzny działania, które za każdym razem przekładają się na poszerzenie kompetencji praktycznych studenta.

Interesariusze zewnętrzni w sposób sformalizowany biorą czynny udział w procesie opracowywania programu kształcenia. Przedstawiciele pracodawców w gronie kilkunastu osób, wywodzących się z dużych korporacji, małych przedsiębiorstw, samorządów różnych szczebli oraz przedsiębiorstw i instytucji państwowych zaproszeni zostali w formie stałego członkostwa do prac Komisji ds. Jakości Kształcenia. W skład Komisji wchodzi również przedstawiciele studentów, władz uczelni oraz kadra dydaktyczna. Podczas spotkań komisji Menedżer kierunku prezentuje wszystkim członkom opracowane przez Biuro Karier dane i raporty dotyczące potrzeb rynku pracy, przedstawia

realizowany program studiów wraz z propozycjami zmian w ofercie przedmiotów i specjalności. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego wnoszą propozycje i uwagi do programów studiów, opiniują opracowane efekty uczenia się, wskazują na pożądane przez pracodawców kompetencje i umiejętności. W efekcie ostatnich czterech lat współpracy z przedstawicielami pracodawców w Komisji ds. Jakości Kształcenia do programu studiów wprowadzono nowy przedmiot o nazwie *gra decyzyjna*, dodatkowo wprowadzono nowe specjalności jak: *international business, zarządzanie projektami oraz E-business i media społecznościowe*. W efekcie ekspansji przedsiębiorstw na rynki zachodnie Przedsiębiorcy zwrócili uwagę na potrzebę zwiększenia nacisku kształcenia języków obcych w związku z czym uruchomiono na kierunku zarządzanie anglojęzyczne studia pierwszego stopnia, ponadto do oferty programowej wprowadzono przedmiot anglojęzyczny *communication skills in business*. Pracodawcy w efekcie tzw. zamknięcia i izolacji podczas pandemii wnioskowali również o wprowadzenie nowej specjalności na studiach pierwszego stopnia *zarządzanie zespołem zdalnym*, co zostało zaakceptowane. Poza wprowadzaniem zmian w programie nauczania czy w specjalnościach, pracodawcy zasugerowali potrzebę zwiększenia nacisku w rozwój kompetencji miękkich czy poszerzenie umiejętności w obsłudze programu EXCEL. W odpowiedzi Uczelnia zaoferowała studentom udział w bezpłatnych szkoleniach kompetencyjnych finansowanych ze środków unijnych.

Komisja ds. Jakości Kształcenia formalnie spotyka się raz do roku i wtedy podejmuje decyzję o przyjęciu lub odrzuceniu propozycji zmian, natomiast zbieranie propozycji i ich analiza trwa tak naprawdę cały rok.

Kolejnym wymiarem współpracy przekładającym się poszerzenie wiedzy i kompetencji studentów są wykłady dydaktyczne i poza dydaktyczne prowadzone przez przedstawicieli pracodawców oraz wizyty studyjne. Menadżer kierunku przy współpracy z Biurem Karier regularnie zaprasza gości – przedstawiciele firm do prowadzenia wykładów, które często są dopełnieniem o wiedzę praktyczną prowadzonych przedmiotów. Przykładem są regularne spotkania z przedstawicielem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w ramach obowiązkowego przedmiotu jakim jest *ubezpieczenia społeczne*. Podczas spotkania od strony praktycznej prezentuje się zasady działania instytucji czy przykłady naliczenia składek. Gośćmi oferującymi zajęcia o podobnym charakterze byli przedstawiciele dużych i dobrze prosperujących przedsiębiorstw zarówno z sektora prywatnego i państwowego. Kolejną ofertą dla studenta są wizyty studyjne, mają podobny charakter z tą różnicą, że odbywają się poza Uczelnią – na terenie przedsiębiorstw, z którymi współpracuje Uczelnia. Podczas spotkań przedsiębiorcy prezentują zakres działania firmy, strukturę, procesy produkcyjne i logistyczne. Podczas spotkań omawiane są problemy związane z zarządzaniem oraz metody ich rozwiązywania. Wizyty studyjne są organizowane przeważnie w dużych i znaczących przedsiębiorstwach i instytucjach takich jak: Bonduelle S.A., Remondis czy Urząd Statystyczny w Bydgoszczy Bardzo ważnym elementem edukacyjnym w tej płaszczyźnie współpracy jest powierzenie pracownikom instytucji partnerskich prowadzenia zajęć na kierunku zarządzanie. Celem tego działania jest zapewnienie wysokiego stopnia praktyczności nauczania. Zintensyfikowane działania w tym zakresie potwierdzili zarówno studenci jak i pracodawcy na spotkaniach zespołu oceniającego.

Wizyty studyjne oraz wykłady prowadzone przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego mają spory związek z możliwością odbywania przez studentów praktyk zawodowych. Dzięki wzajemnym wizytom i współpracy studenci mają okazję zapoznania się z przedsiębiorstwem, jego charakterystyką, zachodzącymi procesami i atmosferą. To pozwala na wybór najbardziej odpowiadającego przedsiębiorstwa i odbyciu w nim praktyk. Jednocześnie pomagają studentowi w wyborze specjalności. Biuro Karier dzięki sformalizowanej wzajemnej współpracy oferuje

możliwość odbycia praktyk dużych i znaczących przedsiębiorstwach Torunia i okolic. Studenci mają również możliwość odbycia praktyk w innych jednostkach, z którymi Uczelnia nie ma podpisanej umowy współpracy, ale jest na liście sprawdzonych i akceptowanych przedsiębiorstw.

Elementem, który w równie istotny sposób wpływa na poszerzenie wiedzy praktycznej studentów stanowi kadra dydaktyczna. Są to głównie doświadczeni praktycy – przedsiębiorcy, menadżerowie i specjaliści z zakresu zarządzania, marketingu, finansów, ekonomii i prawa oraz dydaktycy o znaczącym dorobku naukowym. Prowadzący zajęcia wykorzystują w pracy dydaktycznej doświadczenie zdobyte poza uczelnią, pokazując studentom konkretne przykłady zastosowania wiedzy teoretycznej w praktyce.

Spotkanie z pracodawcami potwierdziło dobre i mocno zaciśnięte stosunki z Uczelnią. Przedstawiciele pracodawców bardzo dobrze wypowiadali się o współpracy i studentach, których chętnie przyjmują na praktykę. Są świadomi swojego wpływu na program nauczania a w ich opinii zmiany nie mają charakteru incydentalnego a regularny. Zmiany, których są autorami, nie traktują jako rewolucje a bardziej jako ewolucje już dobrze funkcjonującego Wydziału. Jako przedsiębiorcy zatrudniający absolwentów różnych Uczelni, podkreślają w swoich opiniach, że absolwenci kierunku zarządzania Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu wyraźnie wyróżniają się pod względem zasobu wiedzy praktycznej. Część obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym Interesariuszy Zewnętrznych to pracownicy Wydziału. Podkreślali, że prowadzone zajęcia zawsze starali się realizować w taki sposób, aby zawsze podstawą zadania były rzeczywiste zagadnienia i problemy trapiące przedsiębiorstwo, stosując metody wynikające z programu prowadzonego przedmiotu. Niejednokrotnie wyniki wdrażane były w przedsiębiorstwie co pozwalało zwiększyć efektywność pracy lub uniknąć przyszłych problemów. Ciekawsze i często trudniejsze projekty realizowano w formie konkursów a najlepiej ocenione prace nagradzane były przez przedsiębiorcę.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Oceniany kierunek odpowiada bezpośrednio na potrzeby lokalnego rynku pracy, na którym istnieje popyt na absolwentów studiów kierunku zarządzania. Ankiety wykonywane wśród absolwentów potwierdzają praktycznie 100% ich zatrudnienie. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest bardzo rozwinięta a pracodawcy mają realny wpływ na kreowanie programu studiów. Studenci na każdym etapie studiów doświadczają wpływu otoczenia społeczno-gospodarczego poprzez wykłady prowadzone przez przedstawicieli biznesu, wizyty studyjne, praktyki czy kontakt z kadrami dydaktyczną, która ma ogromne doświadczenie zdobyte poza uczelnią.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie kierunku zarządzanie wynika już z przyjętej koncepcja kształcenia, która uwzględnia wzorce i doświadczenia międzynarodowe. Uczelnia podkreśla, iż współpraca z Franklin University w Columbus (USA) wskazała na potrzebę praktyczności studiów i nowoczesne metody dydaktyczne, zastosowanie systemu zarządzania jakością kształcenia czy instytucję menedżera kierunku, zaś powiązanie praktyk z pracą dyplomową to efekt współpracy Uczelni w Windesheim University w Zwolle (Holandia).

Znaczny udział studentów zagranicznych oraz sama ścieżka anglojęzyczna stanowi jednoznaczny wyraz umiędzynarodowienia kształcenia. Jednocześnie w ramach kierunku zarządzanie prowadzonym w języku polskim istnieje możliwość wyboru specjalność anglojęzycznej International Business. Ponadto w programie studiów zostały wprowadzone przedmioty w module kształcenia kierunkowego: *intercultural differences* (10 h/e-learning, 6h/ćwiczeń IV sem.) oraz *communication skills in business* (10 h/e-learning V sem.) prowadzone w całości w języku angielskim.

Ważnym aspektem umiędzynarodowienia kształcenia na ocenianym kierunku jest właściwe przyjęcie efektów uczenia się języków obcych, które są realizowane przede wszystkim w formie lektoratu języka obcego. Istnieje możliwość uzyskanie w przypadku języka angielskiego oraz niemieckiego międzynarodowych certyfikatów językowych:

- TOEIC (*Test of English for International Communication*) - język angielski,
- WiDaF (*Deutsch als Fremdsprache in der Wirtschaft*) – język niemiecki.

Uczelnia wskazuje, iż studenci, którzy chcieliby podnieść swoje kompetencje z języka obcego mają możliwość dodatkowego korzystania z materiałów do samodzielnej pracy, które dedykowane są dla danego języka. Zasoby te, które znajdują się na platformie Moodle.

Na ocenianym kierunku występują przypadki zajęć przez zagranicznych wykładowców, dotyczy to modułu *marketing and public relations*.

Istotnym aspektem umiędzynarodowienia jest wymiana studentów i kadry. Aktywność ta odbywa się przede wszystkim w ramach Program Erasmus+, realizowane są następujące formy mobilności:

- studia dla obcokrajowców – studenci z uczelni partnerskich realizują część studiów w ramach anglojęzycznej specjalności *International Business*. Do tej pory z możliwości studiów na tej specjalności w ramach programu LPP Erasmus i Erasmus+ skorzystało 25 osób (w latach 2014-2021 na WFiZ w Toruniu),
- studia zagraniczne – studenci WSB mają możliwość odbycia części studiów za granicą w jednej z uczelni partnerskich (semestr lub rok). Z tej oferty w latach 2014-2021 skorzystało 31 osób, w tym 4 studentów ocenianego kierunku,
- praktyki zagraniczne – studenci WSB w Toruniu mają możliwość odbycia trwającej od 3 do 12 miesięcy praktyki zagranicznej w wybranym państwie UE. W latach 2014–2021 z możliwości wyjazdu na praktyki w ramach programu Erasmus+ skorzystało 28 studentów, w tym 3 studentów ocenianego kierunku,
- wyjazdy kadry dydaktycznej – trwają zwykle kilka dni, w czasie których nauczyciele akademicy przeprowadzają minimum 8 godzin zajęć dydaktycznych zgodnie z wytycznymi programu Erasmus+. W latach 2014-2019 z możliwości tej skorzystało 11 wykładowców,

- wyjazdy kadry administracyjnej - trwają kilka dni, podczas których pracownicy zapoznają się z organizacją interesujących ich obszarów funkcjonowania uczelni zagranicznych z terenu UE, a także USA (np. Biblioteka, Biuro Karier, Biuro Rekrutacji, Dziekanat), często przenosząc dobre praktyki na grunt WSB. W latach 2014-2021 odbyło się 16 takich wyjazdów.

Możliwość zagranicznych staży daje studentom dodatkowo projekt współfinansowany ze środków UE pn. „Zintegrowany program Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu na rzecz rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego”. W celu zorganizowania wyjazdów stażowych do USA Uczelnia podpisała porozumienie o współpracy z Cultural Vistas amerykańską organizacją pośredniczącą w przygotowaniu wyjazdów na praktyki i staże. W styczniu 2020 r. przeprowadzona została rekrutacja studentów, w efekcie której wyłoniono dwoje pierwszych uczestników staży.

Istotnym czynnikiem umiędzynarodowienia kształcenia jest aspekt działań organizacyjnych realizowanych w WSB. Między innymi powołany został Pełnomocnik Rektora ds. Erasmus, który pełni rolę pierwszego kontaktu w zakresie Programu. Do jego głównych obowiązków należy m.in.: organizowanie rekrutacji do Programu Erasmus+ wśród studentów i pracowników Uczelni, kompleksowa obsługa uczestników wyjeżdżających i przyjeżdżających, redagowanie materiałów informacyjnych czy utrzymywanie relacji z uczelnianymi partnerami programu. Natomiast za koordynację działań w zakresie opieki nad studentami z zagranicy odpowiada jeden z Prodziekanów, który dodatkowo wspomagany jest przez oddelegowanego do tych obowiązków pracownika Dziekanatu.

Można potwierdzić, iż rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia i realizowane na wysokim poziomie.

Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia. Podstawowym narzędziem jest Badanie Atrybutów Marki (BAM). W 2020 roku przeprowadzono BAM Korona 2020 poświęcone ocenie kształcenia i obsługi zdalnej dla WFIZ WSB w Toruniu. Studenci, w tym studenci z zagranicy oceniali jakość realizowanych zajęć, narzędzia oraz działania informacyjne prowadzone przez Wydział, jak również działalność jednostek obsługowych w dobie pandemii. We wcześniejszych okresach BAM-y oprócz pytań do studentów z zagranicy nt. ich oceny studiów, oferty programowej, pracy wykładowców czy infrastruktury, dotyczyły także oceny obszaru współpracy z zagranicą i atrakcyjności oferty wyjazdów zagranicznych, dostępności do informacji nt. możliwości wyjazdów zagranicznych czy samej obsługi studentów i szybkości reakcji na sprawę oraz zakresu i jakości udzielanych odpowiedzi.

Uczelnia deklaruje, iż na podstawie wyników BAM oraz w efekcie bezpośrednich kontaktów ze studentami, opracowała strategię umiędzynarodowienia, zaś Wydział – program działań związanych

z umiędzynarodowieniem WFIZ WSB w Toruniu, którego wdrażanie, ze względu na pandemię COVID-19 zostało czasowo wstrzymane. Nie zidentyfikowano działań na rzecz mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów. Istotnym elementem strategii umiędzynarodowienia WSB w Toruniu w latach 2019-2023 jest realizacja dwóch projektów, finansowanych w ramach funduszy pozyskanych w konkursach NAWA. Pierwszym z nich jest Program Welcome to Poland, zainicjowany w 2019 roku, którego głównym celem jest zwiększanie gotowości instytucjonalnej Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu do obsługi studentów zagranicznych, ale również podnoszenia kompetencji kadry związanej z obsługą studentów zagranicznych (m.in. Szkolenia kompetencji językowych i międzykulturowych), rozwijania działań związanych z internacjonalizacją „w domu” (kurs języka

polskiego dla studentów zagranicznych) oraz przygotowanie uczelni do przyjmowania gości zagranicznych. Drugi projekt związany jest z uruchomieniem na wydziale toruńskim i bydgoskim jednostek administracyjnych pod nazwą Welcome Center (działają od 2021 r.). Welcome Center zajmuje się szeroko rozumianą obsługą i adaptacją studentów zagranicznych, a także wykładowców i gości zagranicznych. Ponadto jednostki aktywnie współuczestniczą w procesie umiędzynarodowienia uczelni, a także podejmują działania na rzecz szerzenia wiedzy dot. międzykulturowości (m.in. poprzez organizację cyklicznych eventów okolicznościowych, np. Welcome Week, Christmas Day).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku zarządzanie kształcenie realizowane jest zarówno w języku polskim, jak i angielskim. Studia w języku angielskim określane jako management są skierowane głównie do studentów z zagranicy. Znaczny udział studentów zagranicznych stanowi jednoznaczny wyraz umiędzynarodowienia kształcenia. Jednocześnie w ramach kierunku zarządzanie prowadzonym w języku polskim istnieje możliwość wyboru specjalności anglojęzycznej International Business. Ponadto w programie studiów zostały wprowadzone przedmioty w module kształcenia kierunkowego: prowadzone w całości w języku angielskim. Istotnym aspektem umiędzynarodowienia jest wymiana studentów i kadry. Aktywność ta odbywa się przede wszystkim w ramach Programu Erasmus+. Możliwość zagranicznych staży daje studentom dodatkowo projekt współfinansowany ze środków UE. Można potwierdzić, iż rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia i realizowane na wysokim poziomie. Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia. Opracowano strategię umiędzynarodowienia i ma ona być wdrażana także dzięki pozyskaniu projektów finansowanych w ramach funduszy pozyskanych w konkursach NAWA.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci kierunku zarządzanie realizowanego na Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu otrzymują wsparcie w zakresie uczenia się, rozwoju społecznego, naukowego, zawodowego oraz w ramach pomocy w wejściu na rynek pracy. Podlegają one systematycznej ewaluacji, a Uczelnia dba o ich ciągły rozwój.

Wsparcie oferowane przez Uczelnię ma szeroki i kompleksowy zakres. Studenci dobrze oceniają współpracę z kadrami dydaktycznymi. Otrzymują oni z jej strony niezbędne wsparcie, które pozwala im rozwijać swoje umiejętności zarówno praktyczne, jak i merytoryczne. Informację na ten temat studenci otrzymują głównie bezpośrednio od kadry dydaktycznej, dlatego rekomendują się szersze promowanie możliwości działalności naukowo-badawczej wśród ogółu społeczności akademickiej. Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu umożliwia uzyskanie studentom świadczeń wskazanych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Zasady ich uzyskania są jednolite i przejrzyste dla wszystkich zainteresowanych oraz dostęp do informacji na ich temat jest powszechny. Uczelnia zachęca i promuje również pozaustawowe formy wsparcia tj. program VIS, który umożliwia najwybitniejszym kandydatom oraz studentom, którzy ze względów finansowych nie mogliby studiować na WSB, studiowanie bez opłacania czesnego. W latach 2019-2022 17 studentów skorzystało z możliwości programu. Studenci wybitni mogą również korzystać z możliwości realizowania swoich studiów w ramach Indywidualnego Programu Studiów oraz Indywidualnej Organizacji Studiów.

W ramach wizytowanego kierunku funkcjonuje czternaście kół naukowych. Nie funkcjonują natomiast organizacje studenckie, jednak wynika to z faktu, iż większość studentów to studenci studiów niestacjonarnych, którzy mają ograniczone możliwości udzielania się. Uczelnia zapewnia kołom naukowym niezbędne wsparcie w zakresie organizacyjnym oraz finansowym, a także otwarcie komunikuje chęć współpracy. Wszelka działalność studencka na rzecz społeczności akademickiej otrzymuje należytą pomoc, a inicjatywy studenckie są analizowane i wdrażane w ramach możliwości. Przy współpracy z przedstawicielami Samorządu Studenckiego wdrażany jest projekt platformy mającej na celu ułatwić rozwiązywanie problemów studentów. Ma ona stanowić źródło wiedzy z zakresu funkcjonowania Uczelni, które będzie łatwo dostępne.

Studenci kierunku zarządzanie są również wspierani w zdobywaniu umiejętności niezbędnych do wejścia na rynek pracy. Wsparcie to odbywa się między innymi przy udziale Centrum Rozwoju Kariery i Współpracy z Biznesem. W latach 2019-2021 z jego usług skorzystało 34 słuchaczy wizytowanego kierunku. Mogli oni brać udział w rozmowach doradczych, a także pomagano im w przygotowaniu dokumentów rekrutacyjnych (3 osoby), szkoleniach i warsztatach (22 osoby), wizytach studyjnych (4 osoby), a także z ofert staży (18 osób). Dodatkowo studentom kierunku zarządzanie udostępniono w okresie między 2019, a 2021 rokiem 278 ofert pracy oraz staży. Do roku 2020 na Uczelni funkcjonowała „Akademia przedsiębiorczości”, w ramach której studenci uczestniczyli w szkoleniach z przedsiębiorczości oraz mogli skorzystać z indywidualnych spotkań dotyczących założenia własnej działalności. Skorzystało z tej możliwości 23 osoby. W związku z pojawieniem się w Polsce pandemii, Wyższa Szkoła Bankowa zawiesiła działanie tego projektu, jedna w jego miejsce zorganizowała wraz z Bydgoską Agencją Rozwoju Regionalnego oraz Fundacją Przedsiębiorczy Toruń. Z Bydgoską Agencją Rozwoju Regionalnego zorganizowano dwa warsztaty „Start - Up Bydgoszcz – dla studentów chcących założyć własny biznes” oraz „Praca na swoim to coś dla Ciebie? Sprawdź?”. Udział w nich wzięło 4 studentów z kierunku Zarządzanie. Natomiast z Fundacją Przedsiębiorczy Toruń zorganizowano cykl szkoleń z prowadzenia działalności gospodarczej – w ramach Toruńskiej Platformy Startowej – Przedsiębiorczy Toruń. Z tej możliwości skorzystało 5 studentów wizytowanego kierunku.

Studenci Wyższej Szkoły Bankowej mogą również liczyć na wsparcie z strony Uczelni dostosowane do ich różnych potrzeb. Studenci z niepełnosprawnościami poza wsparciem finansowym oferowanym w ramach stypendium dla osób z niepełnosprawnościami (w 2021 roku 4 osoby z wizytowanego kierunku skorzystały z tej formy wsparcia) mogą również korzystać z wsparcia pełnomocnika kanclerza ds. Osób niepełnosprawnych oraz Biura Obsługi Osób z Niepełnosprawnościami. Kadra dydaktyczna

oraz administracyjna otrzymuje również wsparcie w zakresie podnoszenia swoich kompetencji, a także świadomości w zakresie pracy z osobami z niepełnosprawnościami (umożliwiono im m.in. uczestniczenie w kursie języka migowego). Między marcem 2020 roku, a lutym 2022 roku Wyższa Szkoła Bankowa realizowała również projekt „WSB w Toruniu – uczelnia przyjazna z osobom z niepełnosprawnościami”. Dodatkowo osoby, które doświadczyły różnego rodzaju trudności w kontynuowaniu lub zakończeniu studiów, z powodu trudnej sytuacji życiowej, umożliwia się korzystanie z różnego rodzaju form wsparcia m.in.: urlopów czy indywidualnego toku studiów. Studenci podkreślają również indywidualne podejście pracowników Uczelni do ich problemów i pełną chęć udzielenia im pomocy. Wszyscy studenci ponadto przechodzą szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Opiekę nad zagadnieniami związanymi z BHP tj. przeszkoleniem, kontrolom i nadzorem nad właściwym wyposażeniem sal odpowiada wyznaczony specjalista.

Studenci kierunku zarządzanie Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu, w przypadku zaistnienia sytuacji konfliktowych w trakcie trwania studiów mogą liczyć na wsparcie Uczelni w ich rozwiązaniu. Uczelnia wdrożyła w ramach swojego funkcjonowania politykę antykorupcyjną oraz politykę przeciwdziałania mobbingowi. Ponadto wsparcie w tym zakresie oferują również prodziekani. W proces rozwiązywania konfliktów, między grupą studentów, a pracownikami Uczelni są zaangażowani również starości. Na Uczelni funkcjonuje procedura nadzoru nad usługą niezgodną, której celem jest identyfikacja niezgodności w realizacji usługi edukacyjnej w stosunku do wymagań jakie stawiają studenci.

W trakcie nauczania zdalnego Uczelnia zapewniała wsparcie w tym zakresie. Poza udzieleniem studentom potrzebnego oprogramowania, mogli oni również korzystać z pomocy zespołu informatyków, który pełnił dyżury, w ramach których rozwiązywali oni problemy m.in.: z logowaniem. Samorząd studencki jest uwzględniany przez Uczelnię w procesie podejmowania decyzji, a także inicjatywny przez niego proponowane jak wcześniej wspomniane wirtualny ogród, który ma pomóc studentom w poszukiwaniu niezbędnych im informacji. Ponadto Wyższa Szkoła Bankowa zapewnia Samorządowi wsparcie organizacyjne i finansowe.

Wyższa Szkoła Bankowa przeprowadza również systematyczne i kompleksowe badania oceniające system wsparcia pod nazwą Badania Atrybutów Marki. W ramach tego badania studenci oceniają platformę e-learningową, organizację studiów, dziekanat, obsługę finansową, biuro karier, obsługę praktyk, bibliotekę, współpracę z zagranicą, extranet, samorząd studencki i organizacje studenckie oraz nauczanie języków obcych. Ponadto studenci mają możliwość oceniania zajęć, w których biorą udział w trakcie semestru.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu w ramach prowadzonego kierunku zarządzanie w sposób kompleksowy i wszechstronny wspiera studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym, zawodowym oraz pomaga im w wejściu na rynek pracy oraz dba o rozwój i doskonalenie oferowanych form. Poza ustawowymi formami Uczelnia stworzyła różnorodne sposoby pomocy Studentom w osiągnięciu jak najlepszych efektów i korzyści, w ramach studiowanego przez siebie kierunku. Są one dostosowane do specyfiki samej Uczelni, ale i słuchaczy studiów. Władzę Wyższej Szkoły Bankowej uważają studentów, za istotną część społeczności akademickiej, z którą chcą

współpracować i motywują ich do podnoszenia swoich umiejętności i zdolności, a także stwarzają im przestrzeń do rozwoju własnych inicjatyw i pomysłów. Studenci z różnymi rodzajami potrzeb, posiadają narzędzia niezbędne do studiowania i ukończenia studiów, nawet jeśli ich sytuacja życiowa utrudnia im ten proces.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu realizację zadania dotyczącego dostępu do informacji publicznej, realizuje głównie poprzez swoją stronę internetową, social media, a także swoją stronę w biuletynie informacji publicznej. Strona Uczelni jest przystosowana do różnego rodzaju odbiorców. Osoby z niepełnosprawnościami mogą korzystać z wsparcia, które umożliwia im powiększanie czcionki czy zastosowanie kontrastu. Strona jest również prowadzona w różnych językach tj. angielskim, rosyjskim i ukraińskim. Umożliwia to zapoznanie się z ofertą szerokiego gronu odbiorców zagranicznych. Na stronie są również dedykowane podstrony skierowane do kandydatów na studia, gdzie mogą zapoznać się z zasadami przyjęć oraz ofertą studiów, interesariuszom z środowiska biznesu, podstronie z informacjami o udziale społeczności Wyższej Szkoły Bankowej w badaniach i konferencjach, a także podstronie dedykowanej studentom. Dostęp do informacji publicznej jest możliwy z wykorzystaniem przeglądarek i systemów operacyjnych różnego rodzaju, a także za pomocą urządzeń mobilnych. Pozycjonowanie wyszukiwanych haseł związanych z Uczelnią również jest właściwe.

Wszystkie osoby zainteresowane mogą również zapoznać się z celami kształcenia realizowanymi w ramach oferty Uczelni. Publikowane są również programy studiów oraz prezentowany jest proces uczenia i nauczania się, a także efektami uczenia się. Można również zapoznać się z ofertą wsparcia dla studentów, a także są publikowane wszystkie akty prawne uchwalane przez Władze Uczelni. Wyższa Szkoła Bankowa publikuje również informacje dotyczące zajęć z wykorzystywaniem metod i technik w kształceniu się na odległość, a także zasad funkcjonowania w tym rodzaju nauczania. Wszyscy zainteresowani mogą w prosty sposób wyszukać oraz zapoznać się z tymi informacjami. Interesariusze mają również właściwy dostęp do informacji takich jak kalendarz procesu przyjmowania na studia. W ramach udostępnianych informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, osoby zainteresowane mogą zapoznać się z efektami uczenia się, a także programami studiów. Mogą również uzyskać informacje związane z uznawaniem efektów uczenia się, jak również zasad dyplomowania, przyznawania kwalifikacji oraz tytułów zawodowych.

Wyższa Szkoła Bankowa prowadzi jednocześnie szeroko zakrojone konsultacje i badania w zakresie jakości prezentowanych informacji w ramach dostępu do informacji publicznej. Od 2021 roku w trakcie Badań Atrybutów Marki studenci mogą wyrazić swoją opinię w zakresie nowego kryterium „Informowanie i poinformowanie”, gdzie odpowiadają na pytania dotyczące informacji publicznej.

Z uzyskanych wyników można wnioskować, iż najwięcej problemów studentom sprawia pozyskanie wiedzy o sposobie realizacji/zaliczenia praktyk (ocena 3,41 w 5 stopniowej skali) oraz o możliwości uzyskania stypendium (ocena 3,46 w 5 stopniowej skali), a także o zasadach pracy działów obsługi (3,64 w 5 stopniowej skali). Dlatego rekomenduje się poprawę działań informacyjnych w tym zakresie. Ponadto Uczelnia przygotowuje nowe narzędzie "System Oceny Toku Studiów", który będzie wykorzystywany do komunikacji i przekazywaniu informacji wszystkim interesariuszom. Nie jest on jednak w tym momencie gotowy do wykorzystania.

Wyższa Szkoła Bankowa przeprowadza spotkania z studentami, menadżerami kierunków, a także w ramach Komisji ds. Jakości Kształcenia prezentowane są interesariuszom biznesowym informacje dotyczące studiów, jak również z nauczycielami akademickimi, przedstawicielami Biblioteki i Biura Karier, gdzie również prezentowane są informacje dotyczące m.in.: programu studiów i efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu w sposób kompleksowy i właściwy realizuje zadania związane z dostępem do informacji publicznej. Wszystkie osoby zainteresowane mogą w przystępny sposób zapoznać się z wszystkimi interesującymi ich kwestiami w przystępny i łatwy sposób. Uczelnia dba również o rozwój i monitorowanie jakości i pełności prezentowanych przez siebie informacji, a także dba o i ciągłą poprawę. Ponadto Wyższa Szkoła Bankowa prowadzi wiele spotkań z swoimi najważniejszymi interesariuszami, w ramach który nie tylko informuje o swojej sytuacji, ale dba również o uzyskanie informacji zwrotnych, które mają pomóc je w samodoskonaleniu się, a także mają na celu poprawę dostępności jakości prezentowanych informacji w ramach dostępu do informacji publicznej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Zgodnie z § 10 pkt. 4 Statutu Uczelni, za działalność dydaktyczną na Wydziale odpowiada Dziekan, natomiast za organizację kształcenia w ramach kierunku odpowiada menedżer kierunku (menedżer kierunku odpowiada za nadzór merytoryczny i organizacyjny nad kierunkiem studiów, przygotowanie proponowanych zmian w programie studiów, proponuje obsadę kadrową zajęć, koordynuje organizację i realizację kształcenia). Jest on powoływany decyzją Dziekana. Jego kompetencje określa

regulamin organizacyjny oraz przydział czynności. Komisja ds. jakości dla kierunku studiów, w skład której zostali powołani wykładowcy, studenci oraz pracodawcy dokonuje raz do roku oceny realizacji kierunku oraz proponuje zmiany zmierzające do poprawy jakości kształcenia.

Działając na podstawie § 20 pkt 3 lit. m) Statutu Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu Rektor Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu Zarządzeniem nr 17/2021 z dnia 16 kwietnia 2021 r. wprowadził aktualizację Polityki Jakości Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu oraz Zarządzeniem nr 58/2020 wprowadził nową wersję Księgi Zapewnienia Jakości Kształcenia w WSB w Toruniu. W Księdze systemu jakości kształcenia w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu zawarto System zapewniania jakości kształcenia (SZJK), jako kluczowy podsystem zarządzania w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu, który ma na celu zarządzanie jakością kształcenia i wspieranie realizacji misji i wizji Uczelni. Dokument ten określa kompetencje w zakresie bieżącego nadzoru nad realizowanym na kierunku programem studiów, nadzór nad modyfikacją i doskonaleniem koncepcji kształcenia na kierunku, kreowanie zmian w programach studiów. Odpowiedzialność w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku ponosi Dziekan.

Modyfikacje w programach studiów są odpowiedzią na zdiagnozowane zmiany i potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego (np. *wypracowanie nowych specjalności: zarządzanie publiczne, projektowanie marki i wizerunku firmy, E-business i media społecznościowe, zarządzanie marką i strategie marketingowe, HR TECH Business Partner, zarządzanie nieruchomościami*; zwiększenie liczby godzin zajęć z języka obcego, wprowadzenia do programu studiów wykładów realizowanych w języku angielskim).

Zatwierdzanie, zmiany i wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób sformalizowany. Za projektowanie oraz dokonywanie zmian w programie odpowiedzialny jest Menedżer kierunku. W procesie projektowania udział bierze Komisja ds. jakości kierunku (powołana przez Dziekana Wydziału), w skład której wchodzi: menedżer kierunku (jako przewodniczy), wykładowcy, przedstawiciele pracodawców, przedstawiciele studentów i absolwent. Zmiany w programach studiów pozytywnie zaopiniowane przez Dziekana zatwierdza Senat Uczelni.

W projektowaniu programu studiów uwzględnione są innowacje dydaktyczne oraz osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej (gamifikacja, biblioteka cyfrowa, filmy, case study, gry biznesowe REVAS, studia przypadków, rozwiązywanie problemów przez studentów, mikrosymulacje, gogle VR). Nauczyciele akademicy wykorzystują również współczesne technologie informacyjno-komunikacyjne oraz narzędzia i techniki kształcenia na odległość w projektowaniu programu studiów (Platforma Moodle, e-kursy, interaktywne quizy, zadania; MsTeams, OneNote; Teams, trener online). Za wsparcie w zakresie umiejętności wykorzystania technologii w procesie kształcenia odpowiada Centrum nowoczesnych technologii nauczania (4 metodyków e-learningu), w zakresie metodyki prowadzenia zajęć, w tym wdrażania na zajęciach elementów aktywizujących, wsparcia udziela metodyk poprzez konsultację, pracę indywidualną z nauczycielem akademickim oraz warsztaty aktywnych metod nauczania.

Działając na podstawie art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 574) w zw. z § 24 pkt 4 lit. a) Statutu WSB w Toruniu Senat Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu Uchwałą nr 85/2020 z dnia 23 czerwca 2020 roku uchwalił warunki i tryb rekrutacji na studia wyższe w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu na rok akademicki 2021/2022. Warunki i tryb rekrutacji na studia wyższe na rok akademicki 2022/2023 zostały określone w uchwale nr 1/2022 Senatu Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu z dnia 4 stycznia 2022 r. Uchwały są dostępne na stronie BIP Uczelni.

O przyjęciu na studia decyduje kolejność zgłoszeń. Przyjmowani są wyłącznie kandydaci spełniający

wymagania zgodnie z przepisami prawa. Osoba ubiegająca się o przyjęcie na studia I zobowiązana jest złożyć dokumenty i formularze zgodne z zasadami rekrutacji.

Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu na kierunku studiów zarządzanie realizowana jest okresowa ocena jakości kształcenia. Celem okresowej oceny programu studiów jest: diagnoza poziomu jakości kształcenia na kierunku, ocena stopnia realizacji celów Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (SZJK) oraz metod ich weryfikacji, ocena sprawności działania procedur związanych z SZJK, doskonalenie procesów zapewniania jakości kształcenia poprzez ich weryfikację i modyfikację oraz dostarczenie podmiotom SZJK informacji dotyczącej jakości procesu kształcenia i wskazanie działań koniecznych do jej podniesienia bądź utrzymania.

W Uczelni prowadzone jest cyklicznie Badanie Atrybutów Marki (BAM) będące badaniem cech jakościowych świadczonych usług edukacyjnych. Badanie odbywa się raz w roku i obejmuje takie obszary jak: organizacja studiów i obsługi administracyjnej oraz przyjazne podejście; dopasowanie kształcenia do wymagań pracodawców i rynku pracy. W badaniu uczestniczą: studenci, słuchacze i absolwenci, pracownicy administracyjni i dydaktyczni, pracodawcy współpracujący z WSB. Badanie jest podstawą do modyfikacji i usprawnień organizacji studiów do oczekiwań interesariuszy. Menedżer kierunku monitoruje poziom postępów oraz niepowodzeń studentów, a także osiągnięcia efektów uczenia się np. za pomocą zestawienia ilościowej struktury ocen, udostępnianej mu przez Prodziekana ds. Jakości Kształcenia.

Treści programowe, metody kształcenia i metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się weryfikowane są i w razie potrzeby uaktualniane przez koordynatora przedmiotu w porozumieniu z menedżerem kierunku i metodykiem nauczania. Nauczyciele akademicki oraz pracodawcy mają możliwość zgłaszania zmian w programie studiów. Wyniki oceny wykładowców mają wpływ na kształt obsady w kolejnych semestrach. Wnioski z analizy tematów prac dyplomowych są przekazywane gronu dziekańskiemu i menedżerowi kierunku. Wprowadzenie systemu Quality miało w założeniach poprawę nadzoru nad jakością tematów prac dyplomowych w zakresie zgodności tematu pracy z kierunkiem studiów. Oceny wykładowców jako element procesu oceny realizacji programu studiów, prowadzone przez menedżera, Dziekana i zespoły dydaktyczne, mają na celu wzmacnianie, rozwijanie kompetencji – w przypadku pozytywnej/wysokiej oceny oraz dokształcanie i kompensowanie słabości – w przypadku niższych ocen.

Ocena programu studiów nie gwarantuje w pełni poprawności procesu dyplomowania. Nie została zapewniona możliwość pełnej weryfikacji nakładu pracy własnej studenta w przypadku zajęć związanych z przygotowaniem projektów dyplomowych, gdzie nakład ten jest relatywnie wysoki i nie w pełni odpowiadający efektom uczenia się, treściom i metodom kształcenia przewidzianym dla tych zajęć. Przegląd i ocena programu studiów nie identyfikowały w wystarczającym stopniu poprawności oszacowania nakładu pracy studenta dla zajęć związanych z przygotowaniem pracy dyplomowej – nakład pracy przypisany do tych zajęć oraz określona w programie studiów liczba punktów ECTS, wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich jest znacząco zawyżona.

Jakość kształcenia na wizytowanym kierunku została oceniona przez zespół PKA we wrześniu 2015 r. i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej (uchwała nr 906/2015 z dnia 10 grudnia 2015 r.).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Za organizację kierunku zarządzanie na poziomie studiów I stopnia o profilu praktycznym odpowiada Menedżer kierunku powołany i nadzorowany przez Dziekana. Menedżer kierunku koordynuje prace Rady Programowej kierunku, nadzór nad modyfikacją i doskonaleniem koncepcji kształcenia na kierunku, kreowanie zmian w programach kształcenia. Nadzór nad realizacją polityki jakości, w tym w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia pełniony jest przez Pełnomocnika ds. Jakości Kształcenia. Program studiów zatwierdzany jest na każdy rok akademicki przez Senat Uczelni. W doskonaleniu programu studiów biorą udział zarówno interesariusze wewnętrzni – nauczyciele akademicy i studenci, jak i interesariusze zewnętrzni. Ocena programu studiów obejmuje informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Poprzednia wizyta zespołu oceniającego PKA na kierunku zarządzanie miała miejsce w roku akademickim 2015/16 i zakończyła się oceną pozytywną na okres 6 lat. ZO PKA w dwóch na sześć ocenianych kryteriów, przyznał kierunkowi ocenę wyróżniającą, tj. kryterium 3 współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia oraz kryterium 4 jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Pozostałe kryteria uzyskały ocenę w pełni. Zespół oceniający zwrócił jedynie uwagę na pewne elementy, które już na etapie odpowiedzi na raport z wizytacji zostały wdrożone.

Przewodnicząca zespołu oceniającego

Dr hab. Katarzyna Szczepańska-Woszczynna

